

CRP: Akılcı kullanımı
Prof Dr Ali MERT
Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları AD / Enfeksiyon Hastalıkları AD
(5-2022) (27-Mayıs Cuma saat 8) (20 dk)

CRP yüksekliğinin toplumdaki anlamı

- Hocam dokturum kanımda enfeksiyon olduğunu ve
- Bir enfeksiyon Dr'unun görmesi gerektiğini söyledi; acilmiş

Sunum planı

1-CRP'nin keşfi ve ismi

2-CRP'nin sentezi

3-CRP'nin normal değerleri ve kinetiği

4-CRP'nin fonksiyonları

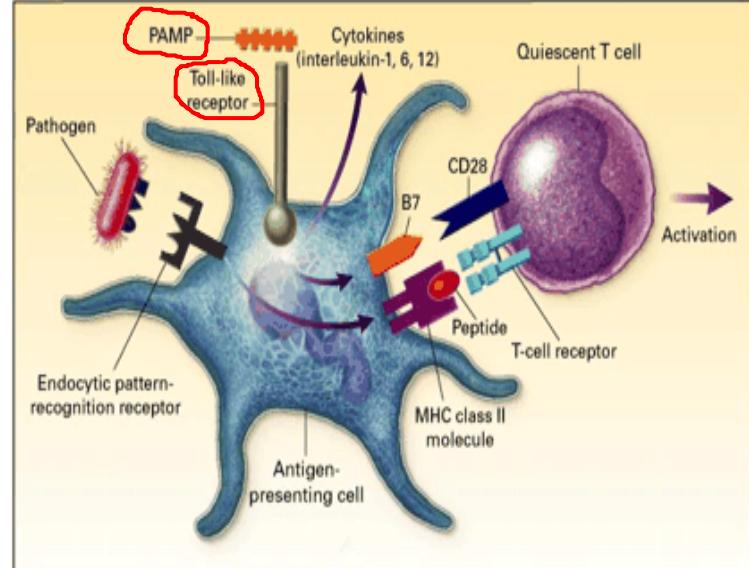
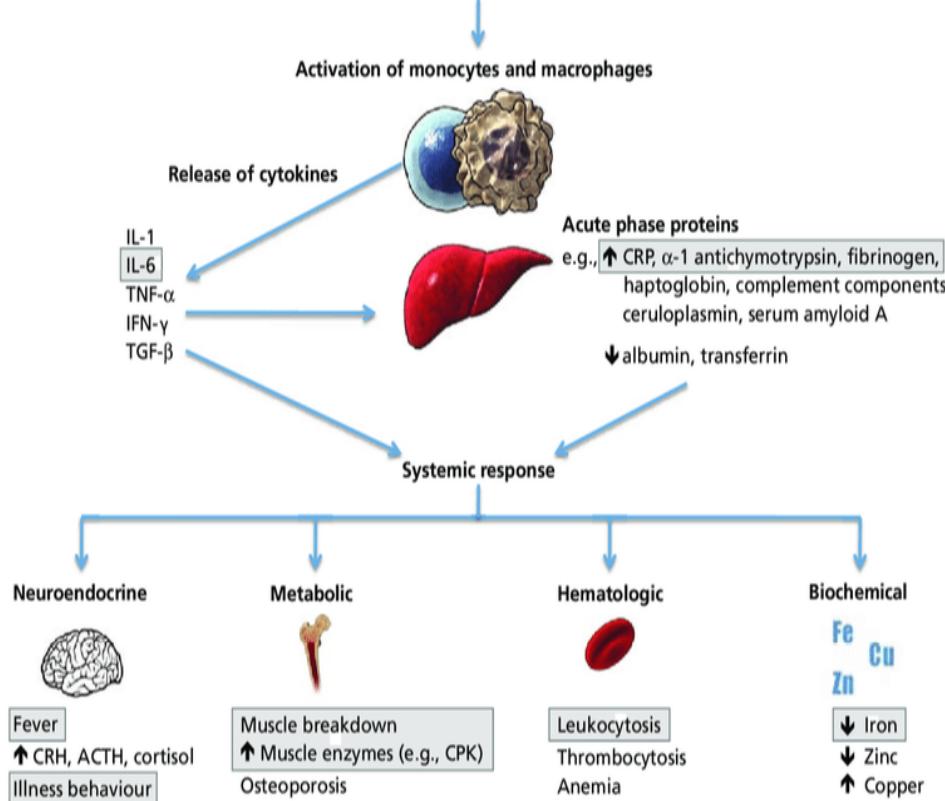
5-CRP nin klinikte kullanımı

CRP'nin keşfi ve ismi

- 1930 da keşfedilmiş bir serum proteinidir
- İlk kez pnömokok pnömonili hasta serumunda saptanmıştır
- Pnömokok'un polisakkarit (C-polisakkarit) kapsülü ile reaksiyona girdiği (yani presipite ettiği) için bu ismi almıştır

Bir akut faz proteini olan CRP'nin sentezi

Enflamatuvvar stimulus (LPS gibi)

LPS (bakteriyal endotoksin) bir PAMP'dır
(Pathogen-Associated Molecular Pattern)

PAMP'ın monosit-makrofaj'da bağlılığı
Reseptörün ismi ise PRR'dir
(Pattern Recognition Receptor)
Toll-like receptor bir PRR'dir

CRP: Normal değerleri

- CRP 3-10 mg/L (0.3-1 mg/dL)
- Sağlıklı erişkinlerde CRP yüksekliği dağılımı (yaşlanmayla artar)

	≤ 3 mg/L	3-10 mg/L	≥ 10 mg/L
Erişkinler	%60	%30	%10

UpToDate 2022

- Metabolik enflamasyon(Düşük düzeyli enflamasyon) (CRP 3-10 mg/L)
MS, Obezite ve Aterosklerotik KVH
- Non-metabolik enflamasyon(CRP ≥ 10 mg/L) (enfeksiyöz/non-enfeksiyöz)
  - a-Hafif: 10-50 (ESH: 20-50 mm/s)
  - b-Orta: 50-100 (ESH: 50-100 mm/s)
  - c-Ciddi: >100 (ESH: >100 mm/s): Kesinlikle etiyoloji saptanır

CRP ve serum amiloid A (SAA) >1000 artabilir

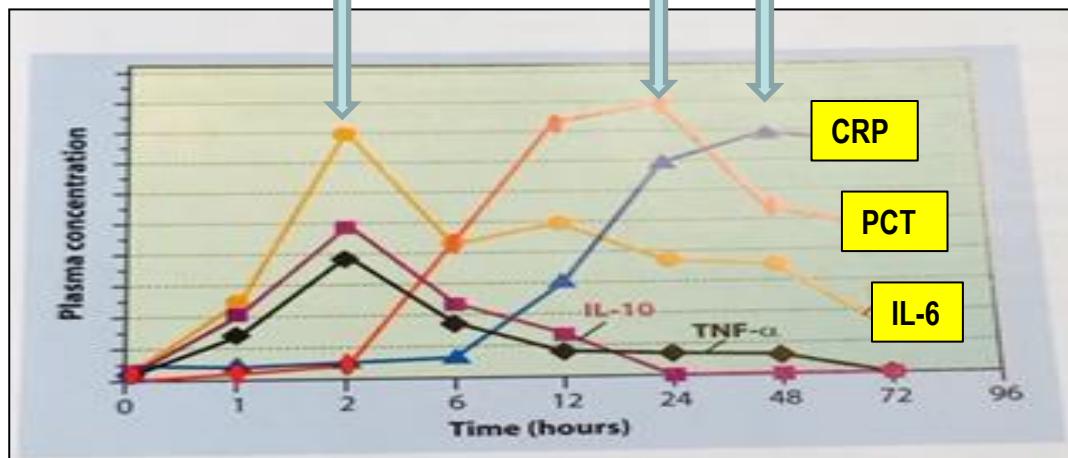
Sitokinlerin, PCT'nin ve CRP'nin kinetiği

2. saatte

3 sitokin doruk düzeyde:
IL-6 > IL-10 > TNF-alfa

24. Saatte PCT doruk düzeyde

48. Saatte CRP doruk düzeyde

- PCT: 6. s yükseliye başlar ve 24. s de tepe değerine ulaşır
Uygun AB'le her 24.s de %20 azalır
- CRP: 12. s yükseliye başlar ve 48. s de tepe değerine ulaşır
- Klinikte PCT ve CRP istendiğinde bu süreçlere dikkat edilmelidir
- IL-6 ve sitokinler: İmmünsüpresyondan etkilenir

CRP'nin fonksiyonları

- Doğal immün sistemin bir bileşenidir
- Pentraxin ailesi içinde yer alır
- Pentraxin ailesinin 2 önemli üyesi CRP ve SAAP'dır
- Pentraxin bir 'Pattern Recognition Receptor' (PRR)'dır

Pattern Recognition Receptor (PRR)'ler

1-Serumda serbest dolaşanlar:

Pentraxinler (CRP, SAAP)

Antimikroiyal peptidler (AMP)

Lektinler (Mannoz Bağlıyan Protein)(MBP/MBL): Kc den sitokinerle sentezlenir

C1q

2-Monosit-makrofa membranında bulunanlar (TLR'ler)

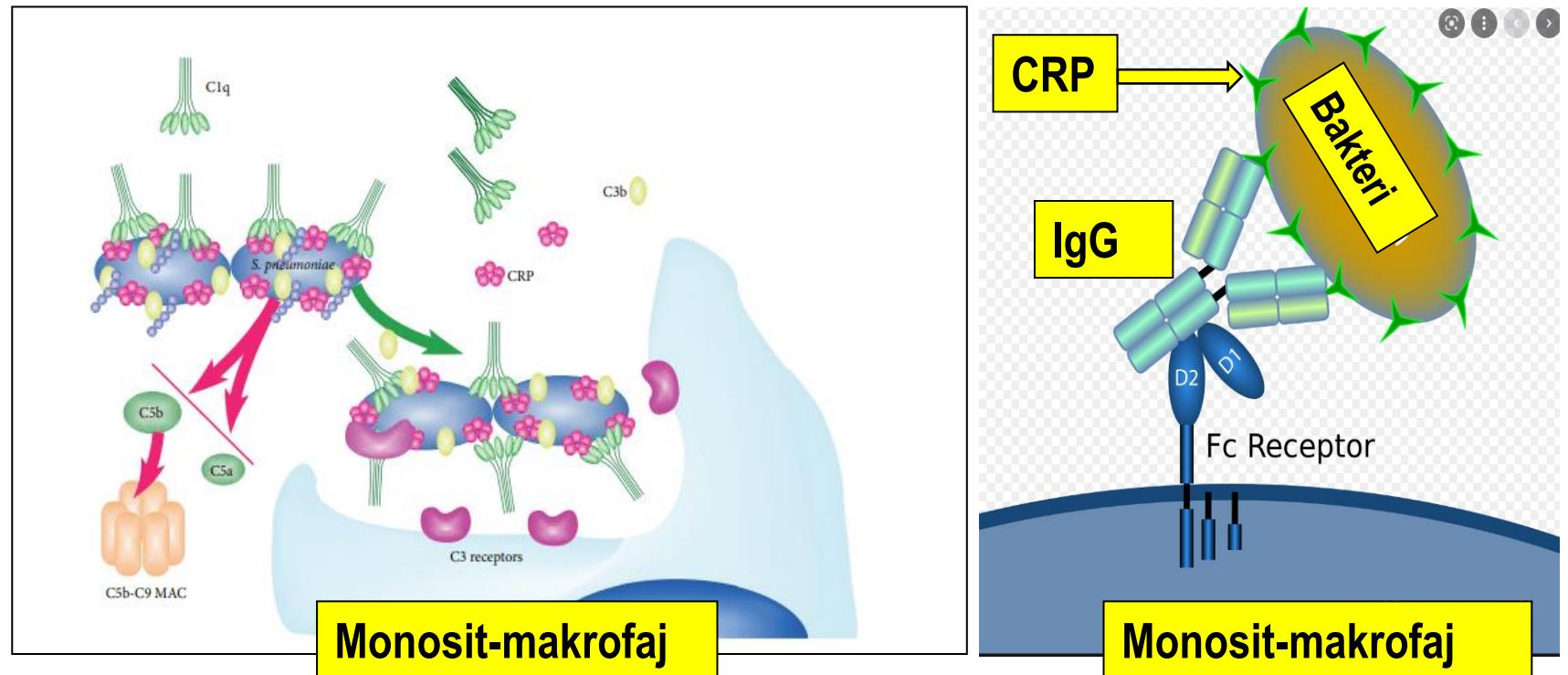
TLR 1,2,4,5,6: Bakteriyal antijenleri tanırlar

TLR 3,7,8,9 : Viral antijenleri tanırlar

Pentraxins		
C-reactive protein (CRP)	Bacterial carbohydrate	Activation of classical pathway of complement with microbial lysis and opsonization
Pentraxin 3 (PTX3)		

CRP kompleksi ile kompleman kaskadının aktivasyonu

- CRP; inaktif olan C1q'yu aktifleştirir
- CRP; kendisiyle birlikte aktifleştirdiği C1q ve C3b'yi bakterilere bağlar
- Bakterilere bağlanmış olan C3b; monosit-makrofajlarda bulunan C3 R'ne bağlanır
- Böylece bakterilerin opsinasyonuna katkı sağlar

CRP'nin klinikte kullanımı

1-Enflamasyonun (enfeksiyöz ve non-enfeksiyöz) tanısında

2-Enflamasyonun ağırlığının belirlenmesinde

3-Prognoz belirlenmesinde

4-Tedaviye yanıt değerlendirmesinde

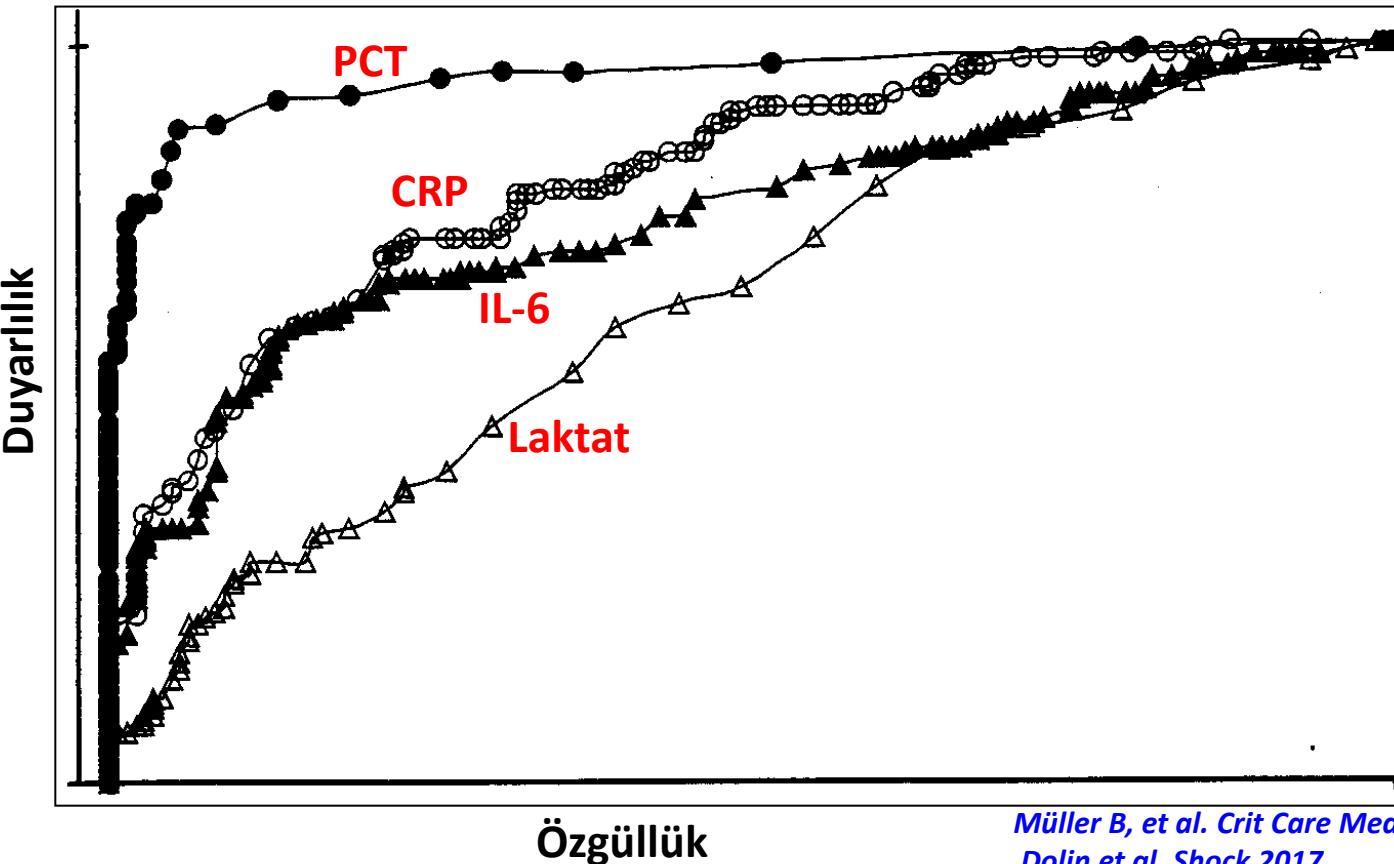
- Tek başına kullanmıyoruz**
- Hastanın kliniği ve diğer göstergelerle birlikte değerlendiriyoruz**
- Tüm bunlara karşın hekimin klinik kanaatı çok önemlidir**

CRP ve ESH ilişkisi

- Akut bakteriyel enfeksiyonlarda
Lökosit, PCT ve CRP'yi kullanırız
ESH ise kullanmayız
- ESH yükseltiğine CRP yükselmesi eşlik etmiyorsa
- MM ve Sistemik otoimmün hastalıklar (SLE) düşünülür
- ESH: AFY'nın dolaylı göstergesidir
Özellikle fibrinojen yükselmesiyle ilişkilidir
İmmünglobulinlerden ve
Eritrosit hacminden, şeklinden ve sayısından etkilenir

Sepsis'de Lökosit, PCT, CRP ve laktat ilişkisi

- 1-Lökosit: $\uparrow N \downarrow$ (Klinik ağırlığı ile korele) (ilk artan)
- 2-IL-6, PCT, CRP ve Laktat klinik ağırlığı ile parel gider
- 3-IL-6 yi akut bakteriyel enfeksiyonlarda rutinde kullanmıyoruz

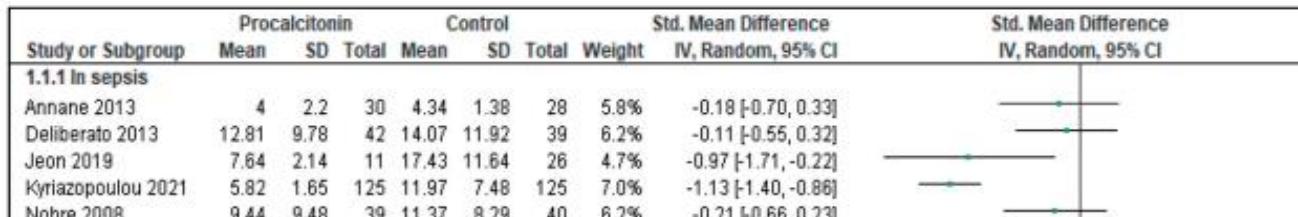
Özgüllük

Müller B, et al. Crit Care Med (2000) 28:977-983
Dolin et al. Shock 2017

Sepsisde; Bir biyolojik göstergeden beklenelerimiz neler olabilir?

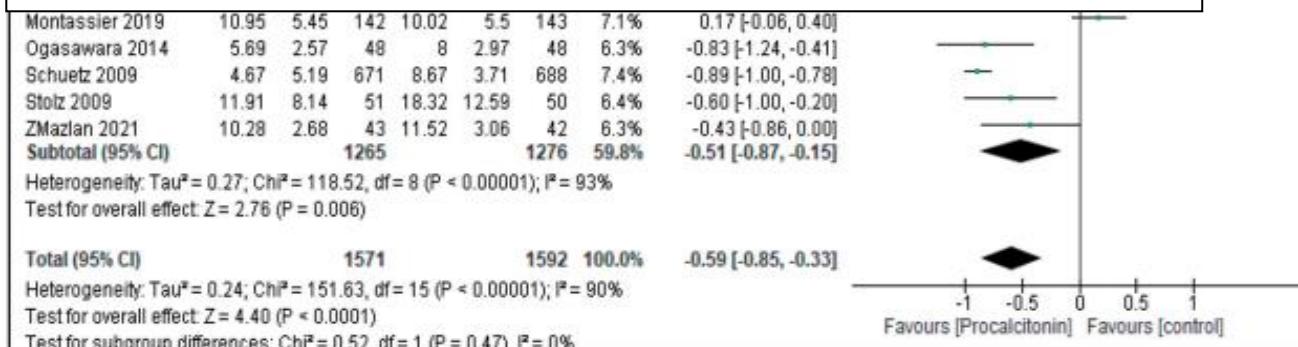
- **Klinik tanıya katkı sağlamalı**
- **Ayırıcı tanıda işe yaramalı**
  - **Enfeksiyöz vs non-enfeksiyöz etiyoloji ayrimı**
  - **Bakteriyal vs viral enfeksiyon ayrimı**
- **Hastalığın ağırlığı ile korele olmalı**
- **Tedavinin etkinliği ile korele olmalı**
- **Teadaviyi erken kesmede yol gösterici olmalı**
- **Prognozu belirlemede işe yaramalı**
- **Yarılanma ömrü klinik kullanım için uygun olmalı**
- **Hızlı , güvenilir ve ucuz olmalı**
- **Duyarlılığı ve Özgüllüğü yüksek olmalı**

Sepsis ve Pnömoni de PCT'e dayalı AB tedavisi:
AB kullanım süresini anlamlı olarak kısaltmıştır (7 vs 10 gün)
Yalnız hastanede kalma süresi, nüks ve 28. gün moratalitesi aynı
Hospitalize hastalarda CRP 'ye dayalı AB tedavisinin
Etkinliği ve güvenirliliği için daha çok çalışmalara gereksinim vardır

Antibiotics duration guided by biomarkers in hospitalized adult patients; a systematic review and meta-analysis

Dina Elnajdy & Faris El-Dahiyat

Hospitalize TEP'lerde etiyolojik ayrımda PCT'nin yeri

- Viral ve tipik bakteriyal etiyolojiyi ayırabilen PCT eşik değeri yoktur
- Tipik bakteriyal TEP'lilerin %25 inde PCT değeri <0.25 ng/mL
- Viral pnömonilerde median PCT değeri: 0.09 ng/ mL; IQR <0.05-0.54 ng/mL
- Tipik bakteriyal pnömonilerde PCT değeri: 2.5 ng/mL; IQR 0.29–12.2 ng/mL

Tipik bakteriyal pnömoni ile viral ve atipik pnömoniye ayırmada;
PCT >0.5 ng/mL NPD %90

Table 2. Diagnostic Test Characteristics of Procalcitonin at Selected Cut-points

Procalcitonin Cut-point	Test Characteristic	Discrimination of Bacterial (Typicals and Atypicals) From Viral CAP, % (95% CI)	Discrimination of Typical Bacterial From Viral and Atypical CAP, % (95% CI)	Discrimination of Bacterial (Typicals and Atypicals) From All Nonbacterial CAP (Including Unknowns), % (95% CI)
≥0.1 ng/mL	Sensitivity	80.9 (75.3–85.7)	87.6 (81.6–92.1)	80.9 (75.3–85.7)
	Specificity	51.6 (46.6–56.5)	49.3 (44.8–54.0)	46.2 (43.7–48.8)
	PPV	49.1 (44.0–54.2)	38.3 (33.5–43.4)	19.2 (16.8–21.7)
	NPV	82.4 (71.2–86.9)	91.7 (87.7–94.9)	93.9 (91.9–95.5)
≥0.25 ng/mL	Sensitivity	66.9 (60.6–72.9)	76.9 (69.8–83.0)	66.9 (60.6–72.9)
	Specificity	66.5 (61.7–71.1)	64.9 (60.4–69.2)	63.0 (60.5–65.4)
	PPV	53.2 (47.4–58.9)	43.8 (38.0–49.6)	22.2 (19.2–25.4)
	NPV	77.6 (72.8–81.9)	88.7 (85.0–91.9)	92.4 (90.6–93.9)
≥0.5 ng/mL	Sensitivity	58.5 (51.9–64.8)	69.8 (62.3–76.6)	58.5 (51.9–64.8)
	Specificity	72.9 (68.3–77.1)	72.5 (68.2–76.4)	72.1 (69.8–74.4)
	PPV	55.4 (49.0–61.7)	47.4 (41.0–53.8)	24.8 (21.3–28.6)
	NPV	75.3 (70.7–79.4)	87.1 (83.4–90.3)	91.7 (90.0–93.2)

Abbreviations: CAP, community-acquired pneumonia; CI, confidence interval; NPV, negative predictive value; PPV, positive predictive value.

İmmünnormal hastalarda AB tedavi süreleri

Klinik tablo	Tedavi süresi
Bakteriyemi (non-komplike / kaynak kontrolü yapılmış)	Etken ve kaynağa bağlı <10 gün vs >10 gün: Fark yok
Akut OM	6-8 hf
Ankomplike akut spondilodiskit	6 hf 12 hf kadar etkili
Septik artrit (<i>S.aureus</i> ve GNB)	21 gün (Klinik ve biomarker normalleşmesi)
TEP (PCT ile tedavi süresi belirlenebilir)	PCT %80 düzelinciye kadar veya 0.25 ng/mL
HEP/VİP	Tedavi süresi biomarkerlarla belirlenebilir 8 gün 15 gün kadar etkili

**Sonuç olarak; Akut bakteriyel enfeksiyonlarda AB tedavi süreleri:
Çok sayıda değişkene bağlı olsa da en az 8 majör değişken vardır**

1-Enfeksiyon odağı (PN vs Pnömoni)

2-Konak faktörleri: İmmündüşkünlük ve nötropeni

3-İdentifiye edilen etken (KNS vs S.aureus)

4-Kullanılan AB'gin FK/FD özelliği:

GNB enfeksiyonlarında BL-AB'lere duyarlı ise ilk tercihdir

5-Kaynak kontrolü

6-Bakteriyeminin komplike olup olmaması (S.aureus da İE, Kandidemide retinit)

7-Enfeksiyonun klinik ağırlığı: Bakteriyemi, Sepsis, Septik şok

8-Konağın inflamatuvar yanıt ciddiyeti: PCT ve CRP seviyesi

- **Çok değişkenli olması nedeniyle kesin bir tedavi süresi önerilemez**
- **Tedavi süreleri bireyselleştirilmelidir**
- **En azından;**

Hastanın kliniği satabil olana kadar ve

Biyomarkırlar normalleşinceye kadar sürdürülmelidir

**Doğal olan herşey güzeldir
Çünkü onda asıl görülmesi gereken
görür ve hissedersin
İlginiz için teşekkürler**

Olgu 1: 30YE() (Başvuru:3-2022) (PN: 9200045) (Medipol Hastanesi)
Tanı Akut pankreatit

Başvurduğu gün çıkan verileri	Değer
■ Amilaz, N<53U/L	410
■ Lipaz	620
■ TG	6000 mg/dL
■ Lökosit	20.000 (PNL %80, 16.000)
■ CRP, mg/L	230
■ PCT, ng/mL	0.26
■ Kr ve d-dimer	N

Olgu 2: 17YE() (Başvuru:7-2021) (PN:9109009) (Medipol Hastanesi)
Tanı: İMN

- 10 gündür ateş, boğaz ağrısı, halsizlik, bel ve sol ayak bileğinde ağrı**
- Bilateral servikal ve supraklavikular LAP'ler ($\leq 3 \times 2$ cm) / Traube kapalı**
- KBB muayenesi: Orofarenks mukozası normal görünümde**

Başvurduğu gün çıkan verileri	Değer
■ ALT / TB	60 / N
■ Lökosit	7500 (MNH 6500)
■ CRP, mg/L	X3 (criptik tonsillit olsaydı daha yüksek olurdu)
■ EBV VCA IgM	(+)
■ Mono test	(+)
■ USG	HSM (195 vs 162 mm)

Olgu 3: 17YE() (Başvuru:1-2019) (PN:6298418) (Medipol Hastanesi)
Tanı: İMN

- 7 gündür antibiyotiklere karşı geçemiyen boğaz ağrısı ve hafif ateş
- Bilateral servikal ve submandibular LAP'ler ($\leq 2 \times 2$ cm) / Traube kapalı
- KBB muayenesi: Bilateral grade 3 kriptik tonsilliti mevcut

Başvurduğu gün çıkan verileri	Değer
▪ AST / ALT / TB	62 / 120 / N
▪ Lökosit	13.500 (MNH 8500)
▪ CRP, mg/L	X15 (kriptik tonsillit var)
▪ PCT	0.13
▪ EBV VCA IgM	(+)
▪ Mono test	(+)
▪ USG	HSM (150 vs 132 mm)
▪ Boyun USG	Boyunda LAP'ler ($\leq 40 \times 15$ mm)

Olgu 4: 19YE() (Başvuru:3-2022) (PN:9223640) (Medipol Hastanesi)
Tanı: İMN

- 7 gündür boğaz ağrısı ve halsizlik
- Sol aksiller LAP'ler ($\leq 2 \times 2$ cm) / Traube kapalı
- KBB muayenesi: Farinks hiperemik

1-3-2022	1-3-2022	15-3-2022
▪ AST / ALT / TB	62 / 120 / N	
▪ Hgb	14	14
▪ Lökosit	13.000 (MNH 11000)	6700
▪ Plt	114.000	204.000
▪ CRP, mg/L	N	
▪ ESH	14	
▪ EBV VCA IgM	(+) 23 (N<0.5)	
▪ EBV VCA IgG	(+) 19 (N<0.75)	
▪ Mono test		
▪ USG	SM (150)	
▪ Aksiller USG	((≤30 x20 mm))	

Sol aksilla, lenf nodu, eksizyonel biyopsi: Parakortikal hiperplazi, immünoblast artışı, lenfositlerde EBER (+): EBV lenfadeniti ile uymlu

Olgu 4: 31YK) (Başvuru:10-2021) (PN:8839770) (Medipol Hastanesi)
Tanı: P.vivax sıtması

- **1 aydır ateş**
- **SM (4 cm)**

Başvurduğu gün çıkan verileri	Değer
■ AST / ALT / TB	N / 60/ N
■ Hemogram (pansitopeni)	8 / 2000 / 77.000
■ CRP, mg/L	X16
■ PCT	1.7
■ Karın USG	HSM (160 vs 180 mm)

Olgu 4: 18YE) (Başvuru:1-2021) (PN:8058559) (Medipol Hastanesi)
Tanı: P.falciparum sıtması

- 7 gündür ateş, baş ağrısı, bulantı ve kusma

Başvurduğu gün çıkan verileri	Değer
■ AST / ALT / TB	50 / 66 / 1.6
■ Hemogram	10 / 5200 / 40.000
■ CRP, mg/L	X20
■ PCT	10
■ Karın USG	HSM görülmeli

Olgu: 23YE

- 1 ay Nijerya'da kalıp Türkiye'ye dönen hastada
- Döndüğü gün başlayan ateş 2 haftadır devam ediyormuş
- Son bir gündür sarılık, halsizlik ve bilinç bulanıklığı gelişmesi nedeniyle başvurdu
- Nijerya'da seyahat ilişkili hastalıklar için profilaksi almamış
- Genel durum kötü, koopere değil, uykuya meyilli, ajite
- İkterik, soluk görünlü, karın gergin, SM (8 cm)
- Nbz 128, SS 40, TA 120/70, ateş 40°C

- Pansitopeni (Hg 7, WBC 3400, Plt 48.000) ve CRP x60
- ABY → Üre 77, Kr 2.2, Na 128
- AST 125, ALT 79, LDH x4, TB 6
- AKG: pH 7.46, pO₂ 88, pCO₂ 23, SO₂ %98, HCO₃ 19, BE -6.5
- Fe N, TDBK N, Ferritin 2000, Haptoglobin <N, Ret %7

Hastanın izlenmesi: 23 YE

	Trofozoit
■ Sıtma sepsisi tanısıyla 7 gün YBÜ izlendi	0.gün % 80
■ Arthemeter IM	2.gün % 40
■ Hasta entübasyona gerek kalmadan oksijen desteği ile takip edildi.	3.gün % 7
■ 5Ü ES+2 adet tromboferez takıldı	7.gün (-)
■ Ateşi gerileyen, genel durumu düzelen hasta kliniğimize alındı	21. gün (-)

	WBC	Hgb	PLT X10 ³	Üre	Kr	ALT	AST	T. BİL	D. BİL	LDH	Alb	CRP	ESR
26.01	3400	7	48	77	2.2	125	79	6.2	4.9	804	2.1	X60	31
28.01	7110	7.4	51	100	2	81	160	4.9	3.7	1153	2.2		
30.01	8110	8.4	86	72	1.16	84	107	4.2	3	773	2.5		
01.02	7880	7.7	146	42	0.3	107	97	1.94	1.14	79	3		
09.02	4250	7.7	239	44	0.93	26	19	1.7	0.98	380	4.2	N	39
24.02	7000	12	220	29	0.8	49	25	0.9		125	5	N	12

Olgu: 65 YK (İstanbul Bakırköy'de oturuyor)

- Son 4 aydır ateş (<40C), bol gece terlemesi, ciddi iştahsızlık, kilo kaybı (10 kg), halsizlik, miyalji, artralji ve bel ağrısı (perişan etmiş)
- Bu sürede 8 kez Dr'a başvurmuş (Üniversite, Özel Klinikler); sayısız AB'ler kullanmış
- Psikiyatrist depresyon tedavisi vermiş
- Genel durumu bitkin, hasta görünümlü ve sistem muayeneleri doğal
- Hg 10, WBC 10.000 (%60 PNL), Plt N, ESH 70, CRP (X20), AST 64, AP x3, GGTx2

Olgı : 47K (Başvuru:5-2009) (Bruselloz:19-5-2009) (CTF)

Tanı: Bruselloz

- 3 aydır halsizlik,iştahsızlık, kilo kaybı, yaygın vücut ağrıları ve bel ağrısı
- 3 haftadır gece terlemesi ve 1 haftadır ateş
- SM: 4 cm

Verileri	Değer
■ KFT	N / N / N / N
■ Hemogram	13 / 3500 / 180.000
■ CRP, mg/L (3-2009 / 8-2009)	N / N / N / N
■ ESH	N / N / N / N
■ RB / Wright	(+) / 1/620 (+)
■ Karın USG	SM (155 mm) ve DLk da hipoekoik lezyonlar (8 mm)
■ Karın BT (kontrastlı)	SM ve DLk da hipodens lezyonlar (~1 cm)
■ PET/BT	DLk da hipерmetabolik lezyonlar
■ Kc, tru-cut Bx	Granüloomatöz hepatit (nekrosuz granülomlar)
■ Kc İİAB örneği:	EZN (-) / LJ besiyeri ve MGİT: Üreme yok
■ PPD	(-)

Miliyer TB'lu hastaların CRP ve ESH sonuçları (n=263)

Mortaliteyi artıran bağımsız risk faktörleri:

Yaş, albümin düzeyi, miliyer patern varlığı, mental değişiklik ve Hgb

	Olgı sayısı	%
ESR, mm/h		
<20	30	11,4
20–100	193	74
>100	40	15
CRP (n=190)		
Normal	10	6
Normal to 6 times Increase	50,	20
6–12 times Increase	45	24
>12 times Increase	85	45

Herpes ensefalitli hastaların CRP sonuçları (n=106)

CRP (NUS X) Mean ± SD (aralık)   4 ± 6 (1-40)

Tanı öncesi geçen süre ve MR da beyin tutulumunun yaygınlığı kötü prognoz göstergesi olarak bulunmuştur (OR = 1.24 ve 37)

Sili U, Kaya A, Mert A, et al. J Clin Virol 2014

Listeria memenjitli hastaların ESH ve CRP sonuçları (n=100)
Mortaliteyi arttıran risk faktörü olarak bulunmamıştır
Mortaliteyi arttıran bağımsız risk faktörleri;
Tedavide gecikme, bakteriyemi ve konvülziyon

ESH, mean (aralık)

60 mm/s

CRP, mean (aralık)

112 mg/L (5-530)

Arslan F, Mert A, et al. Eur J Clin Microbiol Infect Dis 2015

FEN hastalarında CRP ve PCT düzeyleri (n=400)

Table 4 CRP-PRC values

	at the time of the at- tack	at 24 hours	at 48 hours
CRP, mg/L (range)	87(0.02-159)	134(0.8-496)	145(0.7-536)
Procalcitonin, ng/mL(range)	1.89(0.02-425)	3.59(0.03-232)	3.35(0.027-100)

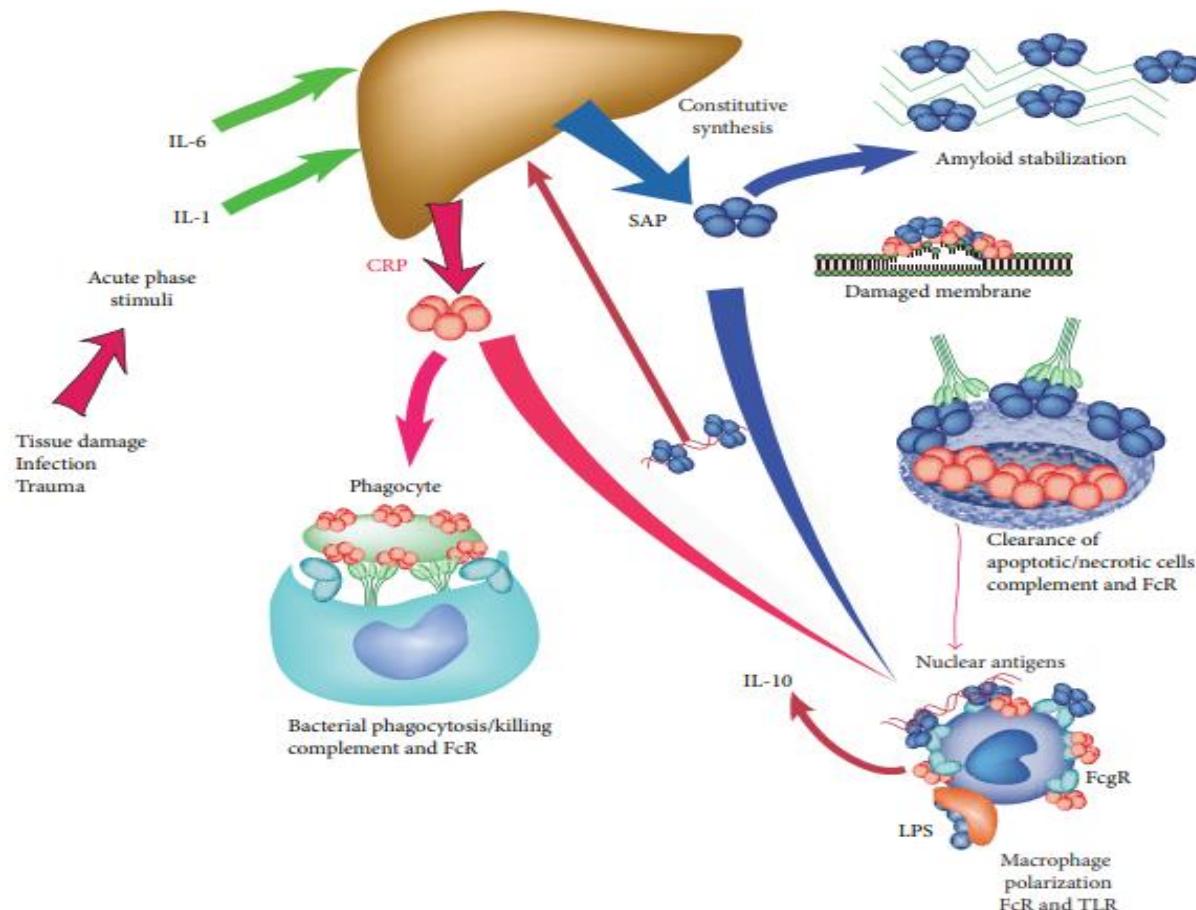
Kompleman sisteminin aktivasyonu

- Doğal immün sistemin bir bileşenidir ve Kc den sentezlenir
- Plasmada inaktif olarak dolaşırlar ve 3 yolla aktive olur
- Klasik yolun aktivasyonu antijen-antikor kompleksi ile olur
- Alternatif yol ise doğrudan endotoksin (LPS)'lerle aktive olur
- Lektin yolu ise mannoz(bakterilerin glikoproteinlerinde bulunur)'la aktive olur
- Her 3 yolda sonuçda C3b (bir opsonin)'yi aktifleştirir
- Fagositik hücre memebranında C3b R'leri vardır ve bakterinin opsonizasyonunu sağlar
- C5 aktive olursa membran atak kompleksi aktive olur ve bakteri erir
- CRP bakterilerle ligandlar aracılığı ile etkileşime girer (*S.pneumoniae*).
- CRP C1q molekülü ile etkileşir ve C1 aktivasyonu başlar.

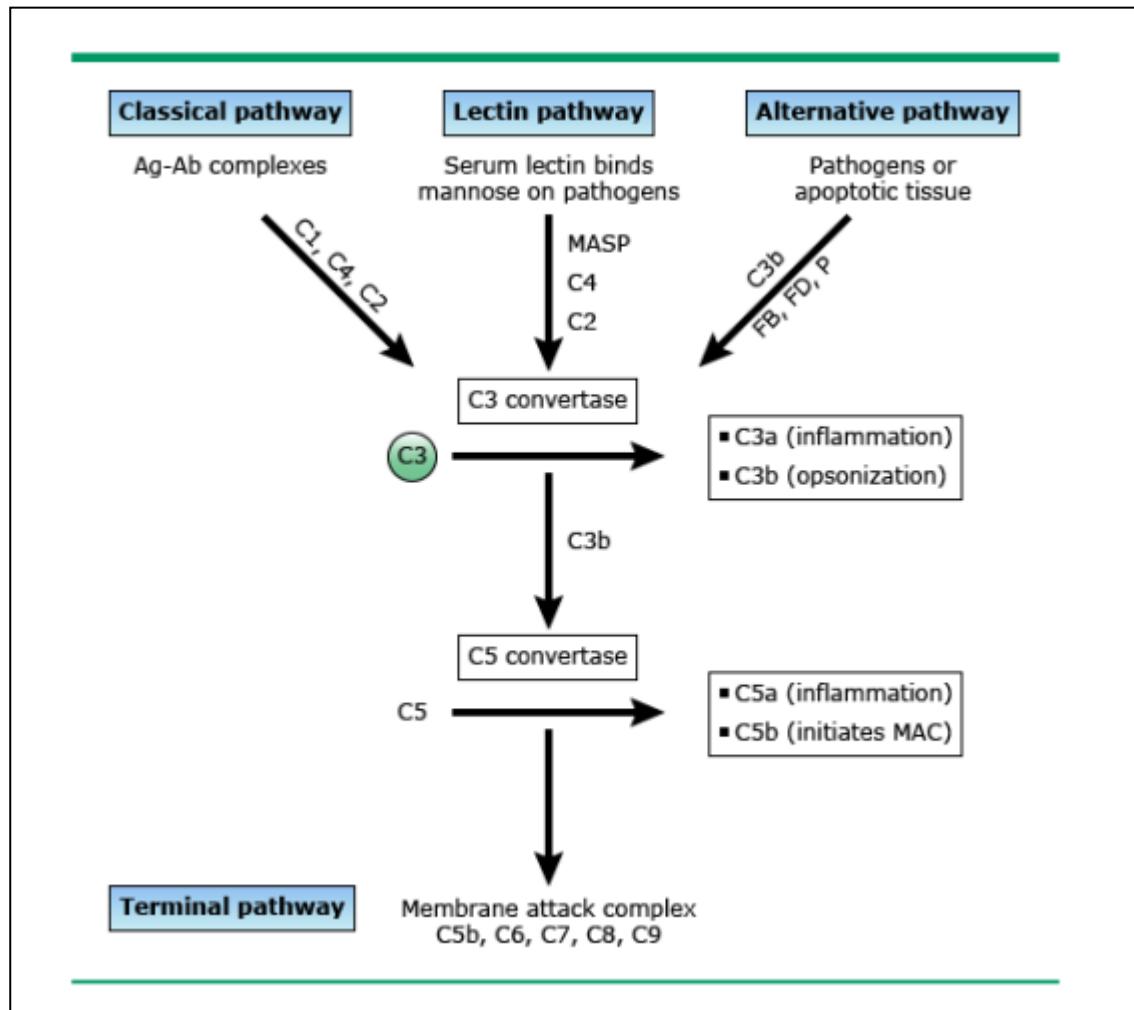
CRP ve SAP doğrudan opsoninler olarak ve kompleman aktivasyon aracılığı ile doğal immün yanıta katkı sağlar. Her ikisi de ligandlara (hücre ölümü ve doku hasarında oluşan) bağlanarak opsonizasyona ve temizlenmeye yol açar

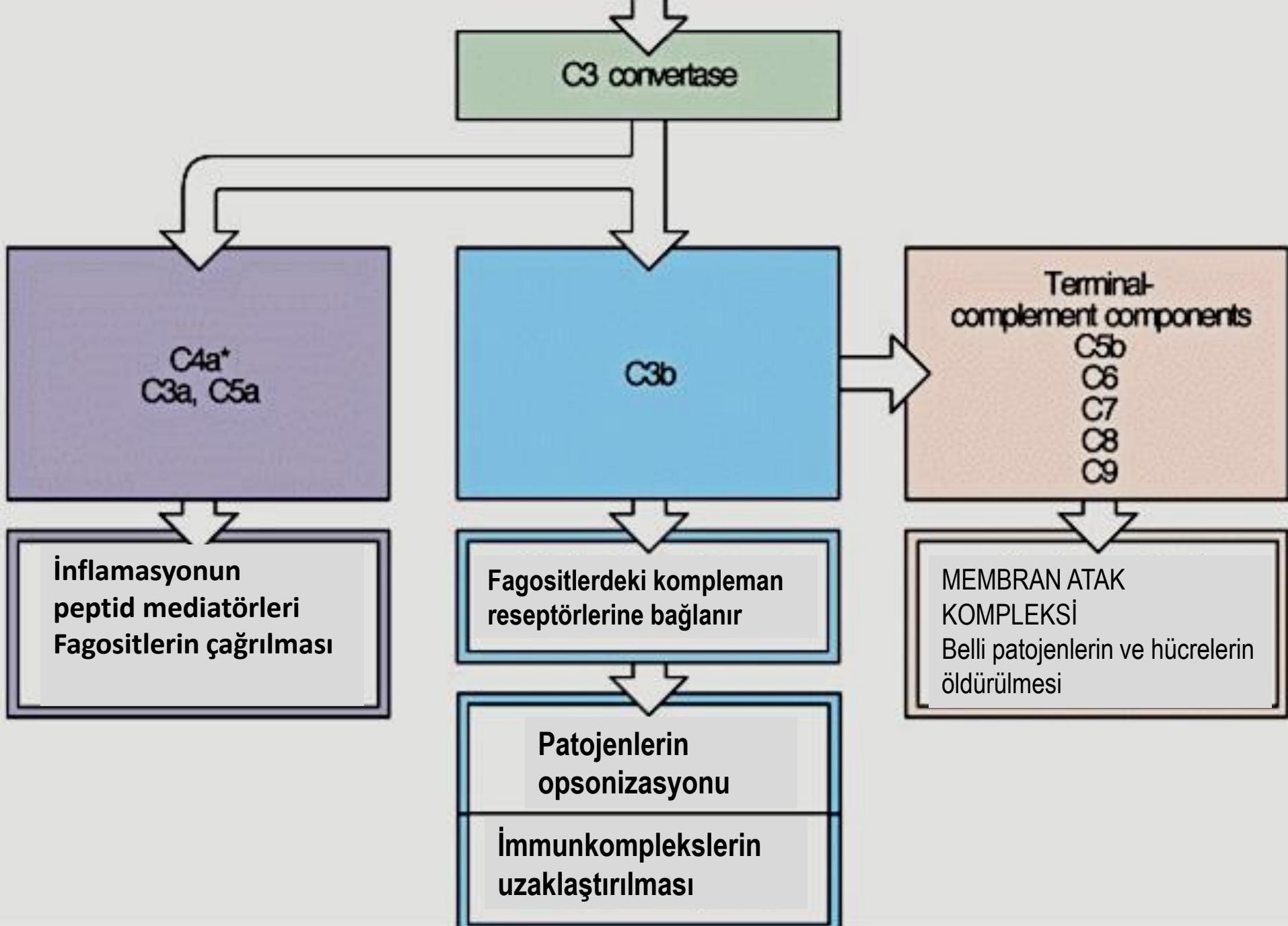
ISRN Inflammation

13

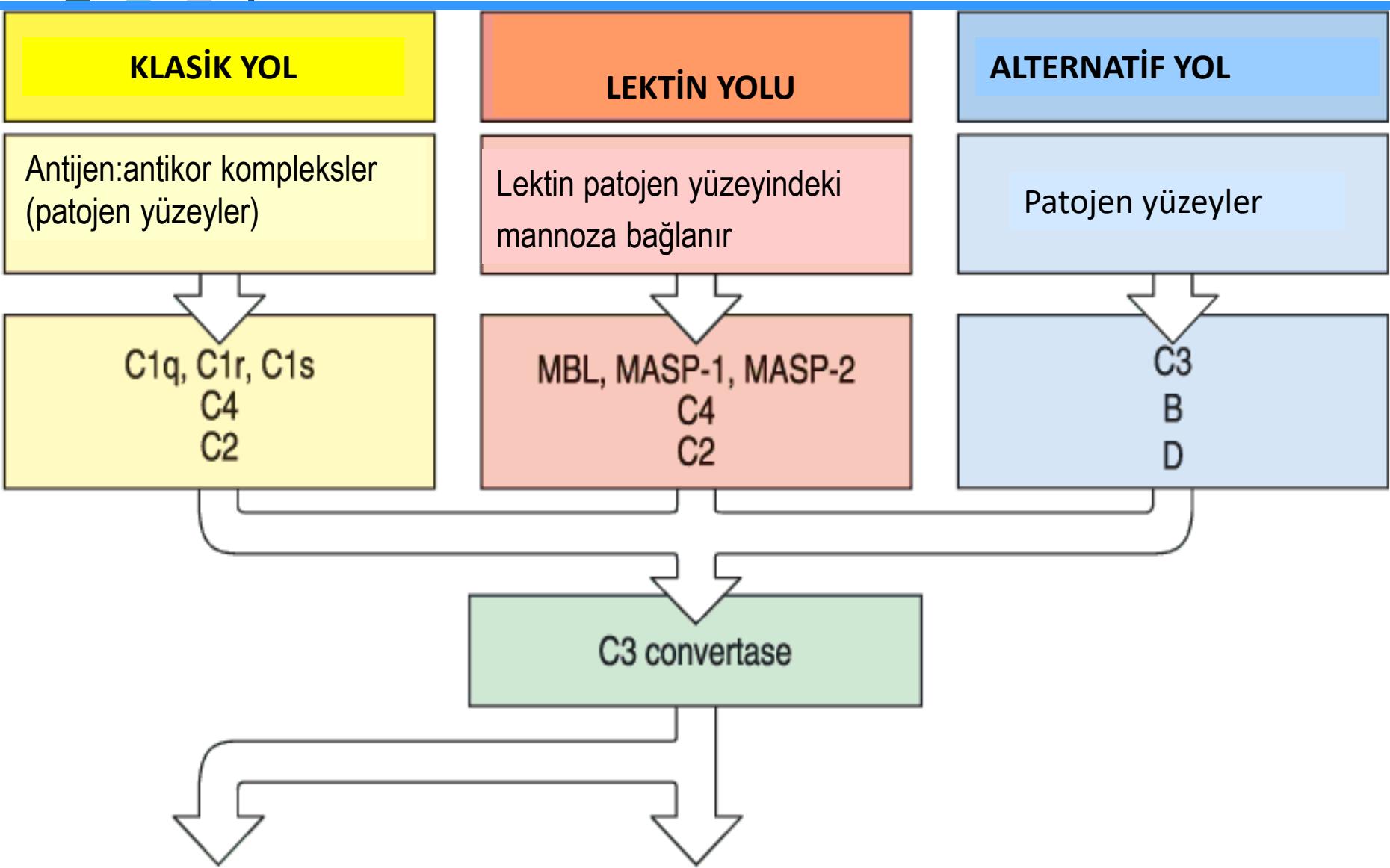

Kompleman kaskadının aktivasyonu

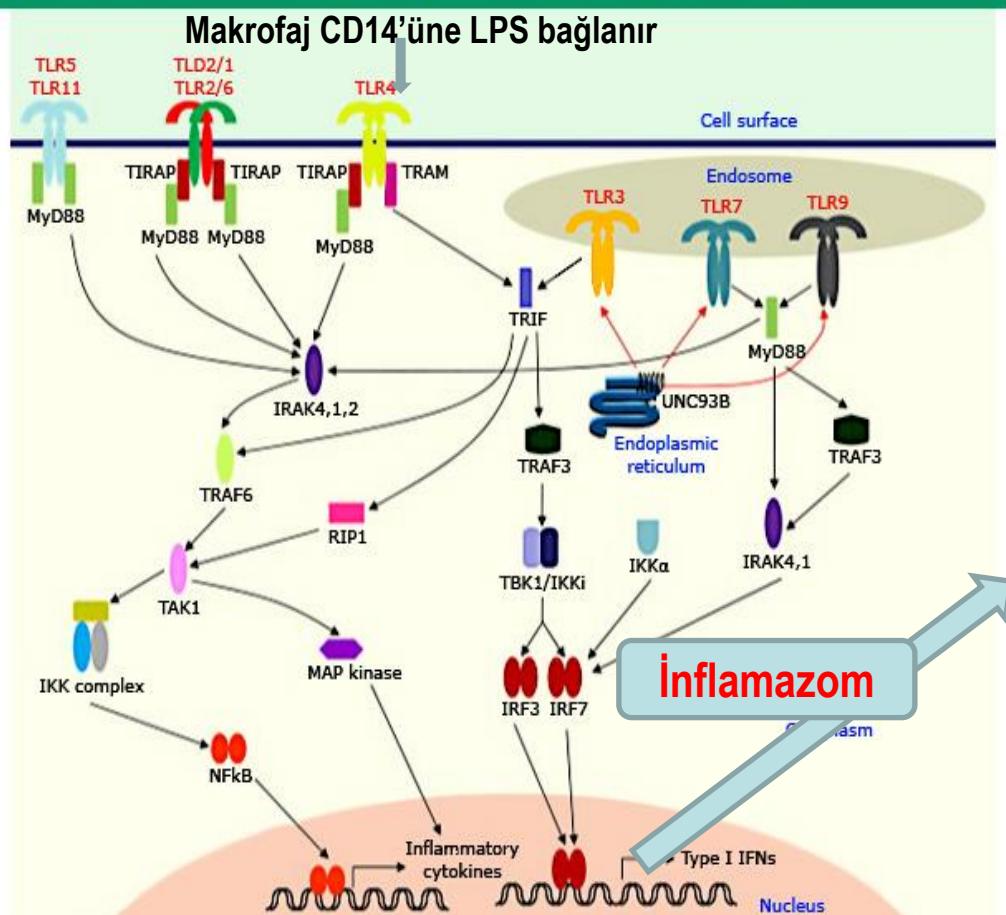

Kompleman Aktivasyon Yolları

Sepsis patogenezi → Doğal (innate) immün sistem rol oynar

Toll-like receptors: Organization and signaling pathways

GNÇ (LPS)'lar için TLR4

GPK'lar için TLR1/2

Virüsler için TLR7/8

MAP: Mitojenle aktifleşmiş protein

Sepsis patogenezi: 2 fazlı

I-Erken faz

Proenflamatuvar sitokinler
IL-1 β , TNF- α ve IL-6

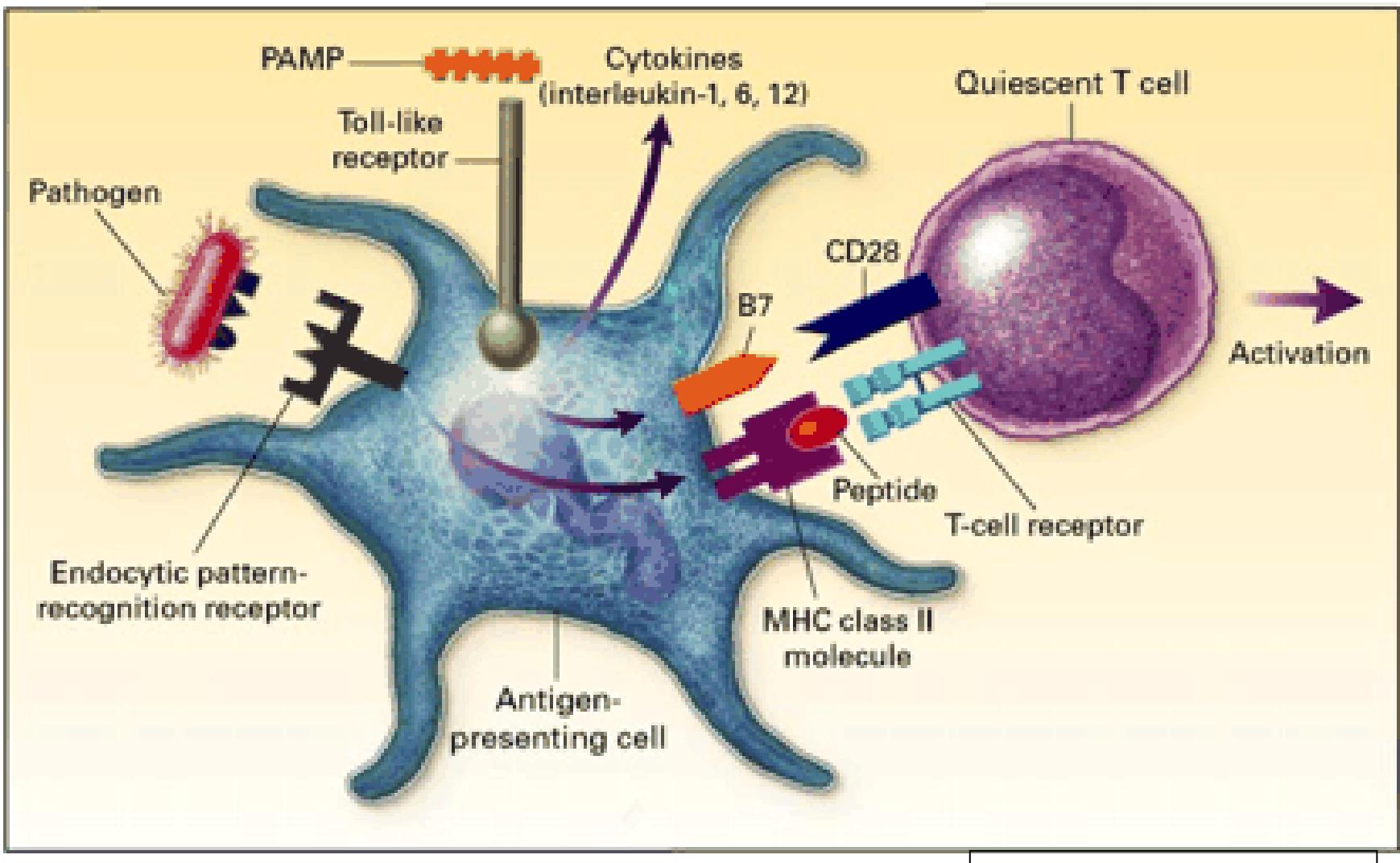
II-Geç faz

Antienflamatuvar sitokinler
En önemlisi IL-10
(TLR stimülasyonundan 2 saat sonra
olşumaya başlar)

TLR (Toll-like receptors)'ler ökaryotik hücrelerin membran yüzeyinde bulunan mikrobiyal antijenleri tanıyan reseptörler. Bu reseptörler mikrobiyal antijenleri tanırlar ve yanıt verirler. Reseptörler için ligand mikropların yapılarıdır. Oluşan immün yanıt innate (doğal) immün yanıdır (nonspesifik immün yanıt). Bu lenfosit aracılığıyla olan "adaptive" immün yanının tersidir. TLR'ler adaptif immün sistemden bağımsız olarak koruyucu fonksiyonları başlatır. Ayrıca spesifik immün yanının gelişmesinde önemi olan mekanizmaları da modüle eder. TLR'ler proenflamatuvar sitokinleri regule eden genleri uyarmaktadır. CD14, TLR spesifik ligandlarından olan lipoteikoik asit TLR2'ye ve LPS'lerin TLR4'e bağlanmasıını sağlayarak TLR2 ve TLR4 aktivasyonunu kolaylaştırır.

Inflamazomlar eksojen ve endojen uyarılara cevap olarak oluşan inflamasyonun anahtar indükleyicilerdir çünkü proenflamatuvar sitokinlerin işlenmesi ve salgılanması sürecini düzenlerler.

PAMP (Pathogen-associated molecular pattern)= Bakteriyal endotoksin (LPS) bir PAMP'dır
Pattern recognition receptor (PRR)= Toll-like receptor bir PRR'dır

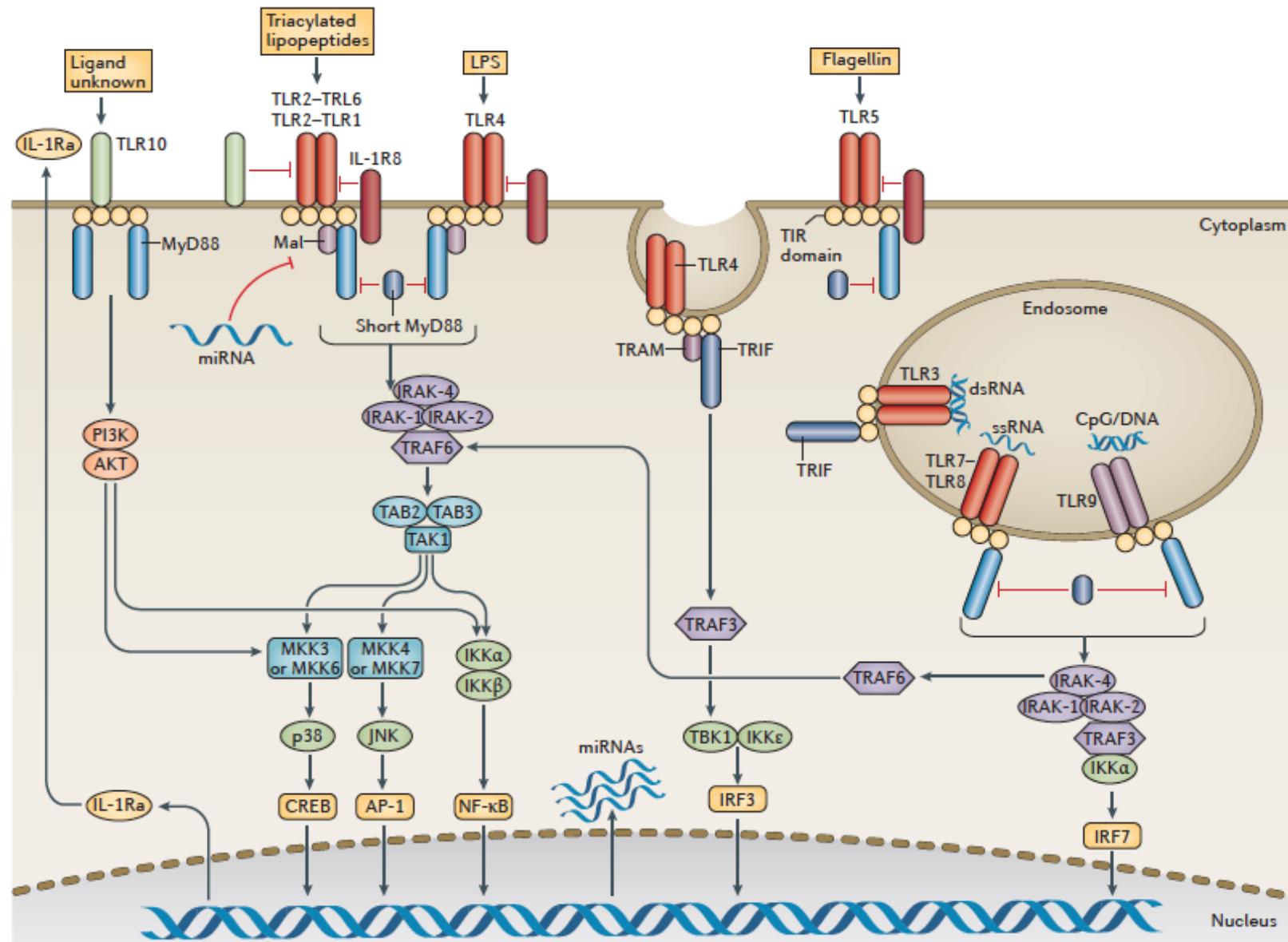

İnflamasyon

- Doku yanıtı
  - Doku bütünlüğünde değişiklik
    - Travma
    - İskemi
  - Doku yapısında değişiklik
    - Neoplazi
  - Yabancı/zararlı saldırısı
    - İnfeksiyon
    - Toksinler
  - Dokunun yabancı olarak algılanması
    - Otoimmünite

Yabancıyı Tanımak – Toll Benzeri Rezeptörler

Sepsis 2 fazlıdır; 1) Erken faz (proinflamatuar faz), 2) Geç faz (anti-eflamatuar faz)

Sepsis de 3 biyomarkerin aşırı üretilmesinin patogenezi

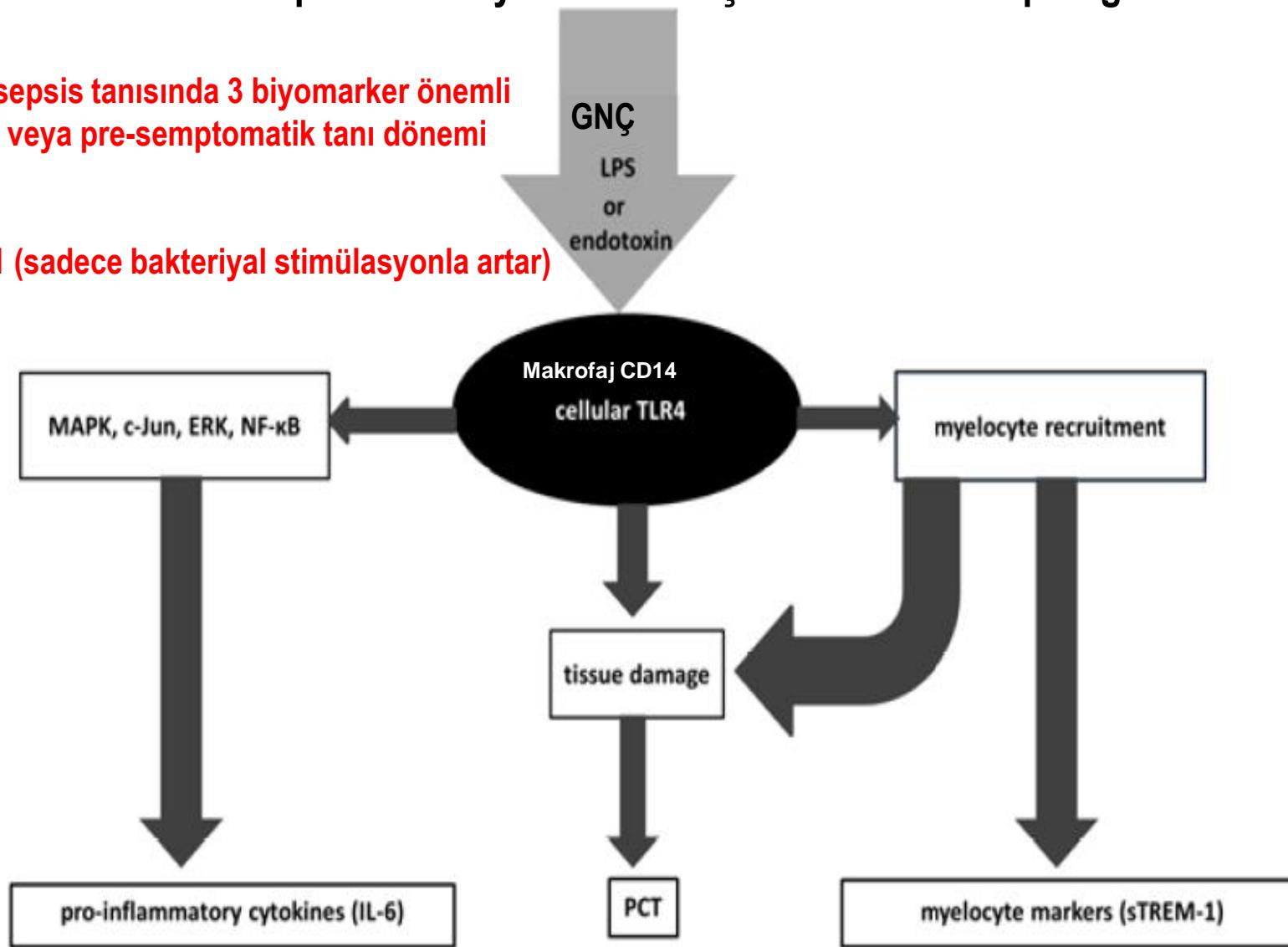
Erken faz sepsis tanısında 3 biyomarker önemli

Pre-emptif veya pre-semptomatik tanı dönemi

1-IL-6

2-PCT

3-sTREM-1 (sadece bakteriyal stimülasyonla artar)

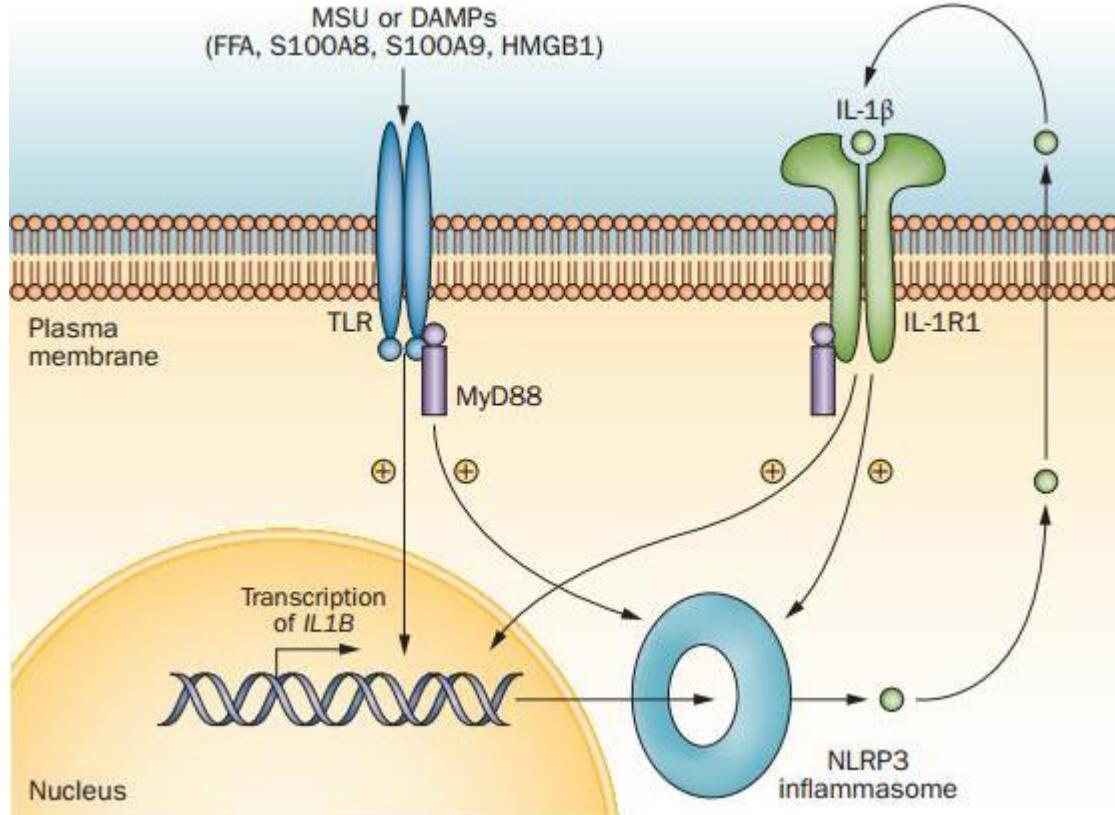
Sepsisde en erken yükselen sitokin İL-6 dır (≥ 10 NUS)

PCT ve CRP den önce yükselir

Soluble Triggering Receptor Expressed on Myeloid Cells-1
Nötrofil ve monositlerin yüzeyinden salınır

İnflamazomlar

- 1-Eksojen ve endojen uyararlara cevap olarak oluşan inflamasyonun anahtar indükleyicilerdir
- 2-Çünkü proinflamatuar sitokinlerin işlenmesi ve salgılanması sürecini düzenlerler

TLR ligantlarının NLRP inflamazom' unun aktivasyonunda rol oynadığı gösterilmiştir
(TLR ligantlarının çoğu bakteriyal kökenlidir; LPS, peptidoglikan)

Kaynağı bilinmiyen ateşli hastalardqa ciddi bakteriyal enfeksiyonu saptamada PCT ve CRP nin tanışal değeri : A Systematic Review and Meta-analysis

Hu et al

Appl Immunohistochem Mol Morphol • Volume 25, Number 8, September 2017

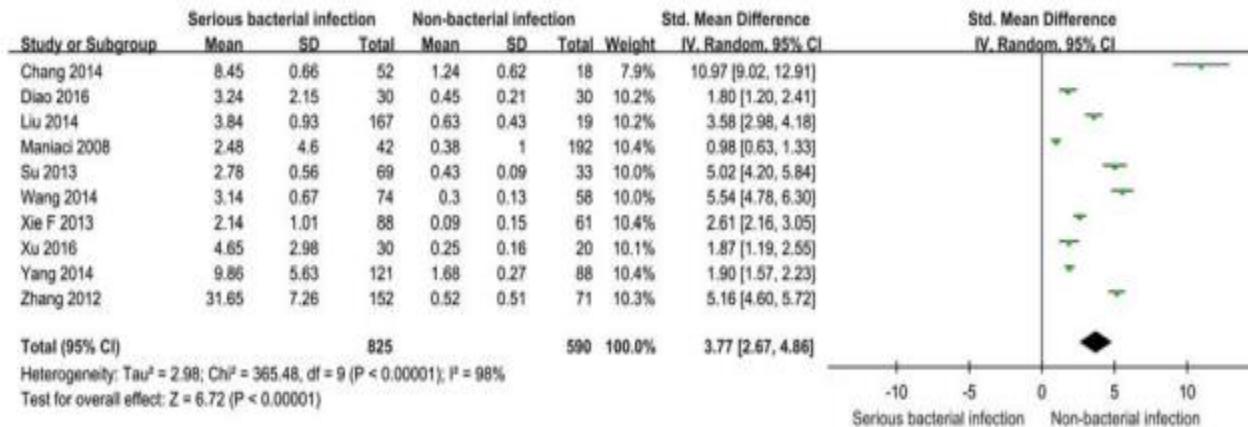

FIGURE 2. A forest plot for the comparison of procalcitonin concentration between the serious bacterial infection group and the nonbacterial infection group.

SMD: Standard mean difference

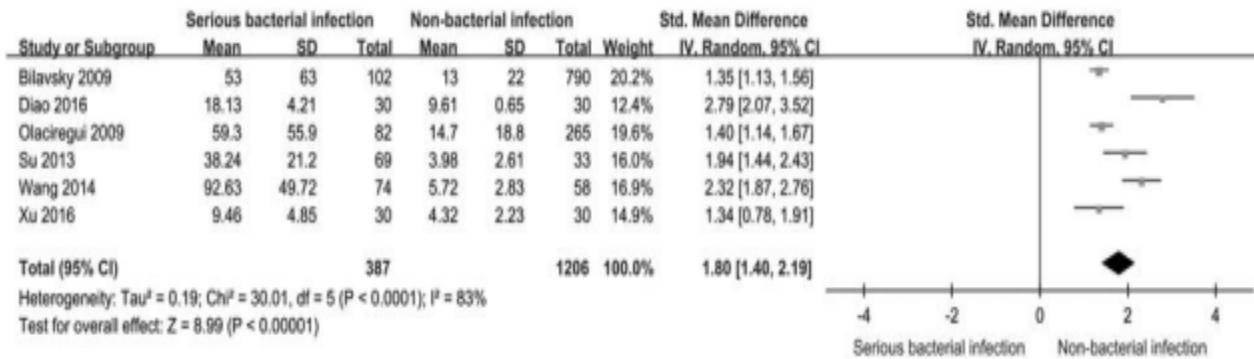
PCT için, meta-analysis ciddi bakteriyal enfeksiyon grubu ile nonbakteriyal grub arasında istatistiksel fark göstermiştir groups (SMD, 3.77; 95% CI, 2.67, 4.86; $P < 0.00001$; P for heterogeneity)

Kan Akımı Enfeksiyonlarında PCT ve CRP nin değeri

1296 KAE (hemokültür pozitif): GNB KAE 712 (54.9%) , GBB KAE 525 (40.5%) ve 59 (%4.6) Fungal KAE.

PCT değerleri GNB KAE’larında GPB KAE ve Fungal KAE’larına göre anlamlı molarak yüksek bulunmuştur (26.1 ± 14.2 ng/mL) vs (6.9 ± 4.5) ve (3.3 ± 2.4). CRP değerlerinde fark bulunmamıştır .

Bassetti M, et al. J Infect Public Health 2020;13:40-45.

FIGURE 3. A forest plot for the comparison of C-reactive protein concentration between the serious bacterial infection group and the nonbacterial infection group.

CRP konsantrasyonu için yapılan meta-analizde ciddi bakteriyal enfeksiyon grubu ile nonbakteriyal grub arasında istatistiksel fark görülmemiştir

Akut faz proteinleri (AFP): Enflamasyon döneminde $\geq 25\%$ artmaktadır
CRP, serum amiloid A (SAA), fibrinojen (ESH yükseltir), alfa-1 antitripsin,
haptoglobulin, IL-1 R antagonist, hepsidin, ferritin, PCT,

Negatif AFP: Albumin, transferin,

Proenflamatuar sitokinler: IL-6 (ana sitokin), IL-1 beta, TNF-alfa ve İFN-gama

Proinflamatuar ve anti-enflamatuar özelliklerini vardır

Bu sitokinler albümeyi sentzini baskılarlar

IL-6 nin dolaylı (surrogate) göstergesidir

CRP Kc den sentezlenen bir proteindir

Kompleman sistemini aktive eder ve Fc R'lerine bağlanır

Yaşlanmayla ve VKI nin artmasıyla artar

Yarılanma ömrü 18 gün

48 s de doruk noktaya ulşır

KBY de enflamasyon olmadan da yükselir

CRP

1-Hem proinflammatory hem de antiebflamatuvar etkileri vardır

2-Bakterilerin tanınmasını ve eliminasyonunu, nekrotik ve apoptotik hücrelerin klirensini artırmaktadır

3-Komplemen sistemini aktive eder

4-Monositlerden enflamatuvar sitokin salınımını, doku faktör ve IL-6 R inflammatory effects of CRP include

activation of the complement system
and the induction in monocytes of
inflammatory cytokines and tissue
factor, IL-6 R dökülmescini sağlar

Fc R leri ile fagositik hücrelere bağlanır
ve bakterilerin eliminasyonunu sağlar

SAA proteini apolipoprotein ve
colesterol sentezini etkiler (HDL düşer).

Enflamasyonda en duyarlı AFPnidir

Hepsidin Kc den sentzlenen

AFP'nidirbarsakdan Fe emilimini azaltır
makrofajlardan Fe salınımını engeller

Obezite: Hem CRP hem de ESH
yükselebilir; yağ dokusu tarafından
salqılanan IL-6 ile olmaktadır

- CRP: >1 mg/dL (10 mg/L) klinik olarak önemli enfiamasyon göstergesidir
- CRP: $0.3\text{-}1$ mg/dL ($3\text{-}10$ mg/L) düşük-dereceli enfiamasyon göstergesidir (metabolik nedenlerden). Klasik enfiamasyon göstergesi değildir ve metabolik stresle ilişkilidir
- SLE: Tip I interferonlara bağlı olarak CRP baskılanmıştır
- SLE li hastalarda aşırı tip 1 IFN üretilir ve hepatositlerde CRP sentezini engleler
- Seroziti omiyan SLE lilerde >60 mg/L CRP bakteriyal enfeksiyon göstergesidir
- Pentraxin ailesinin in 2 önemli bileşeni: CRP ve SAA
- CRP TLR aktivasyonuna yanıt olarak salgılanır
- CRP ilk PRR'dür ve ismini pnömokokkun C-palisakkaridi ile reaksiyona girmesinden alır
- Doğal immün sistemde yer alır
- C1q ile hızla bağlanır ve kompleman sistemini aktive eder
- Böylece fagositik klirensi artırmaktadır
- Fagosit üzerinde bulunan IgG Fc-gama R'lerine bağlanır
- TLR'ler: Doğal immün sistem (monosit, makrofaj, dentritik hücre, nötrofil) hücrelerinin memebranında bulunan PRR'lerdir
- TLR'ler PAMP ve DAMP'ları tanırlar
- TLR sinyalizasyonu ile proinflamatuvar sitokin genleri aktive olur.
- 10 tane TLR iyi tanınmıştır
- TLR-4; LPS'ye spesifiktir
- 10 TLR'nin 5'i (3,4,7,8 ve 9) Tip-1 IFN'leri (IFN alfa, beta ve lamda) tetikler ve antiviral immünite için temel oluşturur.
-

TABLE 1: Comparison of the properties of the pentraxins: C-reactive protein (CRP) and serum amyloid P (SAP).

	C-reactive protein (CRP)	Serum amyloid P (SAP)
Fc receptor binding	Yes	Yes
Calcium-dependent ligand binding	Yes	Yes
Complement activation through Clq	Yes	Yes
Ligands	Phosphocholine snRNP (Sm, RNP) Histones Apoptotic cells Oxidized LDL	Phosphoethanolamine DNA, chromatin Heparin Apoptotic cells Amyloid fibrils
Major synthetic site	Liver	Liver
Inducers	IL-6 (acute phase reactant)	Constitutive
Structure	Cyclic pentamer 115,135 Da Each subunit 23,027 Da 206 amino acids	Cyclic pentamer 127,310 Da Each subunit 25,462 Da 204 amino acids
Glycosylation	No	Yes
Chromosomal location	1q23.2	1q23.2

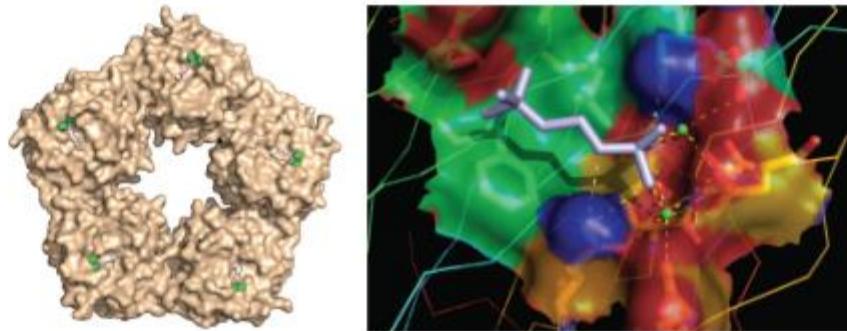

FIGURE 1: Surface view of the ligand binding (B) face of C-reactive protein. Each protomer contains a binding site, which is shown occupied by 2 calcium (green) and 1 PC molecule (blue). On the magnified view on the right the major interactions with bound calcium ions and specific amino acids can be seen more clearly. The structure is taken from structure file PDB ID: 1B09 from the NCBI.

TABLE 2: Overview of pentraxin receptors.

Receptor	Cells		Other ligands	Functions
Fc γ RI (CD64)	Monocytes, macrophages, DC, inducible on PMN	Activating	High affinity for IgG	Antibody-dependent cell-mediated cytotoxicity Phagocytosis
Fc γ RIIA/C (CD32A/C)	Monocytes, macrophages, DC neutrophils, platelets	Activating	IgG	Antibody-dependent cell-mediated cytotoxicity Phagocytosis Platelet activation
Fc γ RIIB (CD32B)	B lymphocytes, macrophages, DC	Inhibitory	IgG	Regulation of responses through immunoreceptors
Fc γ RIIIA (CD16A)	Macrophages, some monocytes, NK cells	Activating	IgG	Antibody-dependent cell-mediated cytotoxicity Phagocytosis
Fc γ RIIIB (CD16B)	PMNs	GPI-linked	IgG	Immune complex binding Activation of Fc γ RIIA
Fc α RI (CD89)	Monocytes, macrophages, DC neutrophils, platelets	Activating/inhibitory	IgA	Phagocytosis Regulation of responses through other receptors

Sekrete edilen ve dolaşan PRR'ler

PRR	Recognize	Functions
Antimicrobial peptides		
Defensins	Microbial membranes	Microbial cell lysis Opsonization Chemoattraction Link to adaptive immunity
Cathelicidin (LL-37)		
Collectins		
Clq	Microbe-fixed antibody Microbial and DAMPs membranes	Complement activation, opsonization, efferocytosis ¹ , embryonic tissue development
MBL	Microbial mannan	Complement activation, microbial lysis, and opsonization
Surfactant proteins A and D	Microbial membranes	Opsonization, lysis of bacteria and fungi, efferocytosis ¹
Lectins		
MBL	Microbial carbohydrates	Activation of lectin pathway of complement with microbial lysis and opsonization
Ficolins 1, 2, 3		
Galectins		
Pentraxins		
C-reactive protein (CRP)	Bacterial carbohydrate	Activation of classical pathway of complement with microbial lysis and opsonization
Pentraxin 3 (PTX3)		

Efferocytosis: Apoptotik hücrelerin fagositozla yok edilmesidir

PCT: Sunum planı

I-Sepsisde bir biyomarker den bekłentilerimiz?

II-PCT: Yapısı / Sentezi / Biyolojik etkileri / Kinetiği

III-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

IV-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-Sepsis yapan TEP/HEP/VİP

V-Rehberlerde yeri

VI-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

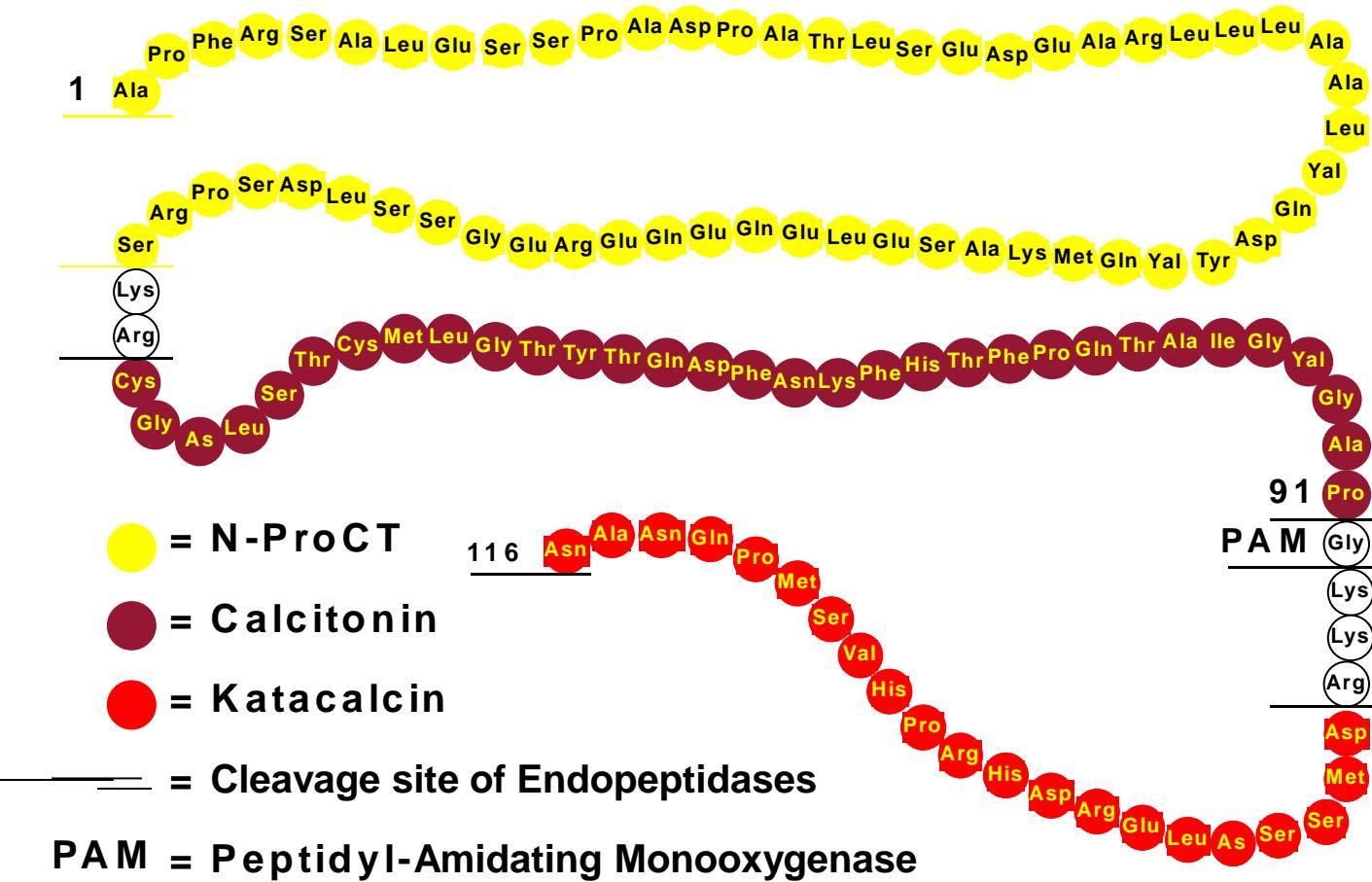
VII-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

PCT (hormon): Yapısı

- PCT; sepsisle ilişkili bir protein olarak ilk kez 1993 de tanımlanmıştır
- Son 10 yıldır gittikçe artan sıklıkta kullanılmaktadır
- 116 amino asitli solübl bir plazma proteindir
- Kalsitonin hormonunun prekürsörüdür
- Her ikisinin de genleri aynıdır (kromozom 11 de CALC-I geni)
- Fakat uyarıcıları farklıdır
- Kalsitonin tirodin ve nöroendokrin TM'lerin C hücrelerinden salgılanır
- PCT yeterli bir uyarıdan (IL-1B/endotoksin) sonra 6 saat içinde salınır
- 12-24 saatte doruk noktaya erişir ve yarılanma ömrü 24 saattir
- PCT immün yanıt modülatörüdür
- $\geq 0.25 \text{ ng/mL}$ bakteriyal enfeksiyon göstergesidir
- GNB sepsisinde GPB ve Fungal sepsiden daha fazla yükselir (26 vs 7 vs 3)

PCT yapısı (biyokimayası): Bir peptid

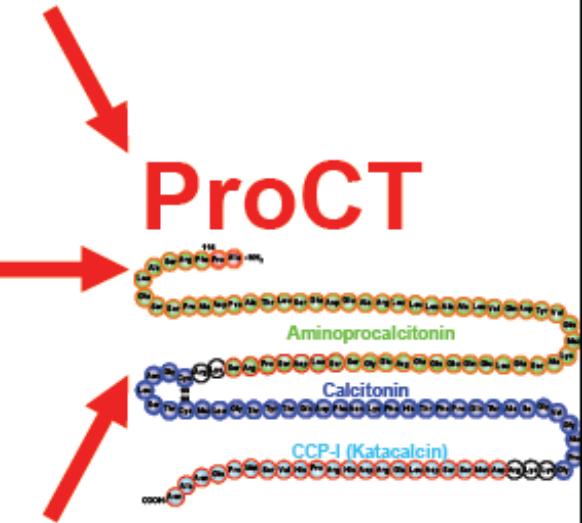
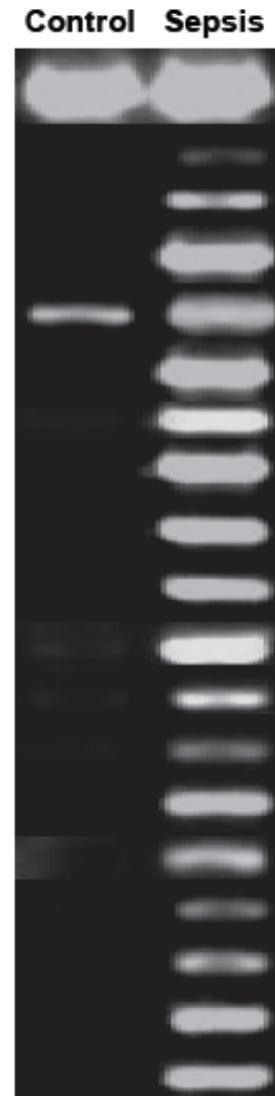
CRP;
Sadece Kc den salgılanır

PCT: Sentezi

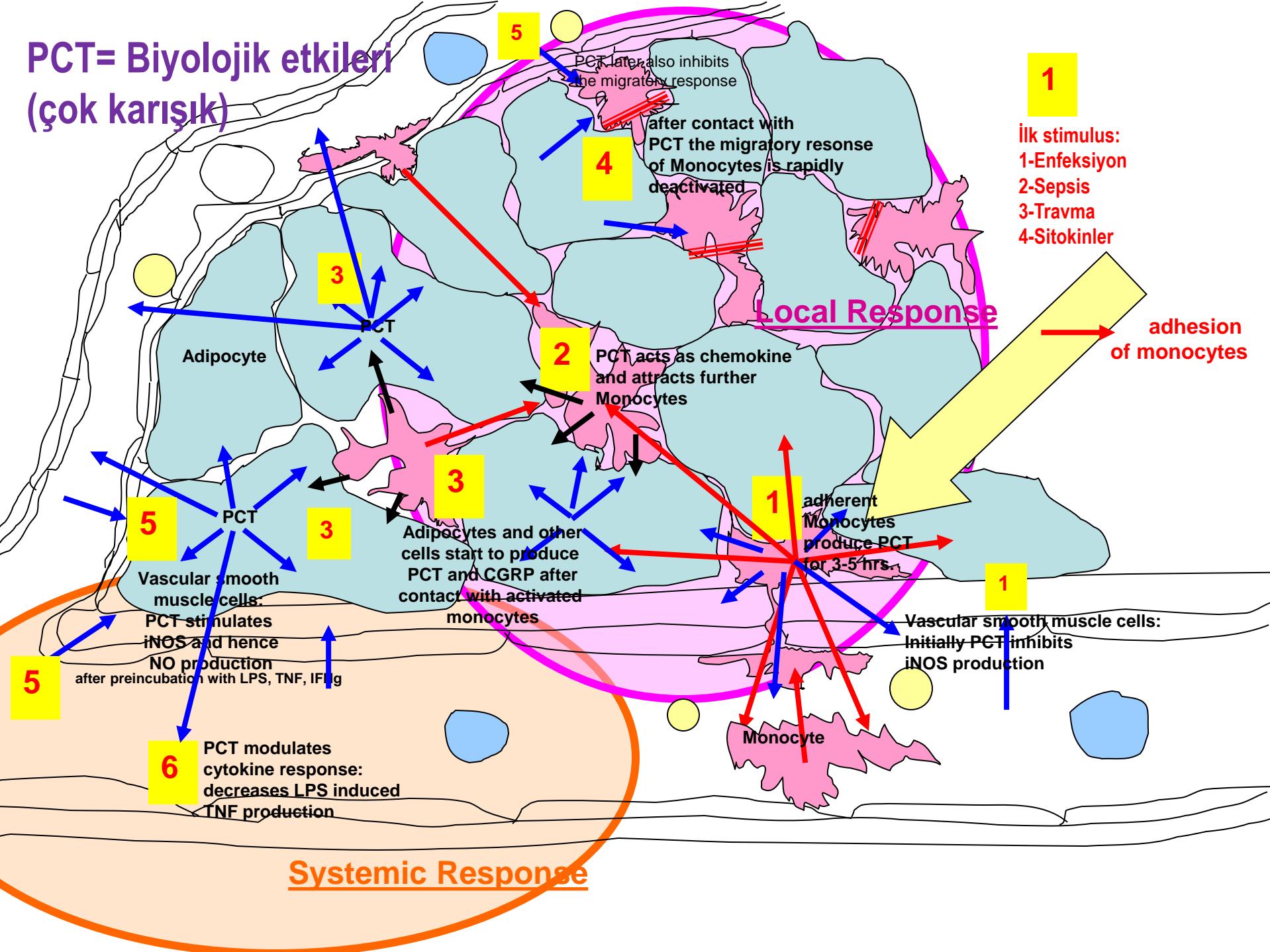
Infection

Thyroid
White Blood Cells
Perit. Macrophages
Spleen
Lung
Liver
Kidney
Adrenal
Brain
Spine
Pancreas
Stomach
Small Bowel
Colon
Heart
Muscle
Skin
Fat Tissue
Testis

PCT= Biyolojik etkileri (çok karışık)

PCT: Sunum planı

I-Sepsisde bir biyomarker den bekłentilerimiz?

II-PCT: Yapısı / Sentezi / Biyolojik etkileri / Kinetiği

III-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

IV-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-Sepsise yol açan TEP/HEP/VİP

V-Rehberlerde yeri

VI-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

VII-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

- **Sepsise yol açan bakteriyal enfeksiyonlardır**
- **Bakteriyal enfeksiyon sepsise yol açmamışsa PCT yükselmez**
- **PCT ≥ 0.5 ng/ ml ise**
  - a-Bakteriyal enfeksiyon sepsis yapmış demektir
  - b-Bu değerlerde PCT dayalı tedavi yapabiliriz
- **Bu klinik tablolarda PCT ≥ 0.5 ng/ml ise**
- **Hospitalize et (kliniği ciddi demek veya ciddi olabilir demek)**
- **Bir saat içinde de hemokültürleri alıp ampirik AB tedavisi başla**
- **Çünkü PCT ≥ 0.5 ise ya bakteriyemi düzeyinde ya da sepsis var**

Sepsise yol açan bakteriyal enfeksiyonlar (odaklar) ve etiyoloji

Kaynağı (odağı) saptanan (~%50)	Etiyoloji (ana etken)
1-Akut PN (yaşlılarda en sık kaynak)	E coli
2-TEP	Pnömokok
3-kKİE (yaşlanmayla artar; divertikülit)	E coli / Anaeroblar
4-kDYDE	GPK (S pyogenes ve S aureus)
5-Yapay cisimler (SVK/port/protez/greft)	1-GPK (KNS ve S. aureus) 2-GNÇ ve 3-Candida
Kaynağı (odağı) saptanamayan (~%50)	E coli (GİS den traslokasyonla) S. aurues (toplumda MSSA)

- Sepsis de hemokültür pozitiflik oranı ~%50 (Bu nedenle tanı kriterleri içinde yok)
- İE'de ise hemokültür pozitiflik oranı ~%90 (Bu nedenle tanı kriterleri içinde var)
- Kaynağı saptanamayan TE sepsislerde; E coli (ana etken) ve MSSA 'ı kapsat

Enfeksiyon

Sepsis: Tanımı
Hızlı SOFA kriterleri

Septik şok

Hasta başı klinik sepsis tarama kriterleridir (klinik triat)

Tanı için: $\geq 2/3$

- 1-Bilinç değişikliği
- 2-Solunum sayısı $\geq 22/\text{dk}$ (SIRS'da ≥ 20 idi)
- 3-Sistolik kan basıncı $\leq 100 \text{ mmHg}$

PCT $\geq 0.5 \text{ ng/ml}$ olur

2015 Sepsis Terminoloji Rehberi. JAMA 2016;315(8):801-810

Tanı için: $\geq 2/6$

1-MSS: Glasgow koma skaları ≥ 15 (0)

2-KVS: OAB ≥ 70 (0)

3-Solunum: $\text{PaO}_2/\text{FiO}_2 \geq 400$ (0) (<400 , <300 , <200 , <100)

<200 ise solunum desteği başlar

4-Kuagülasyon: Trombosit ≥ 150 (0) (Plt <20 bin ise 4 puan)

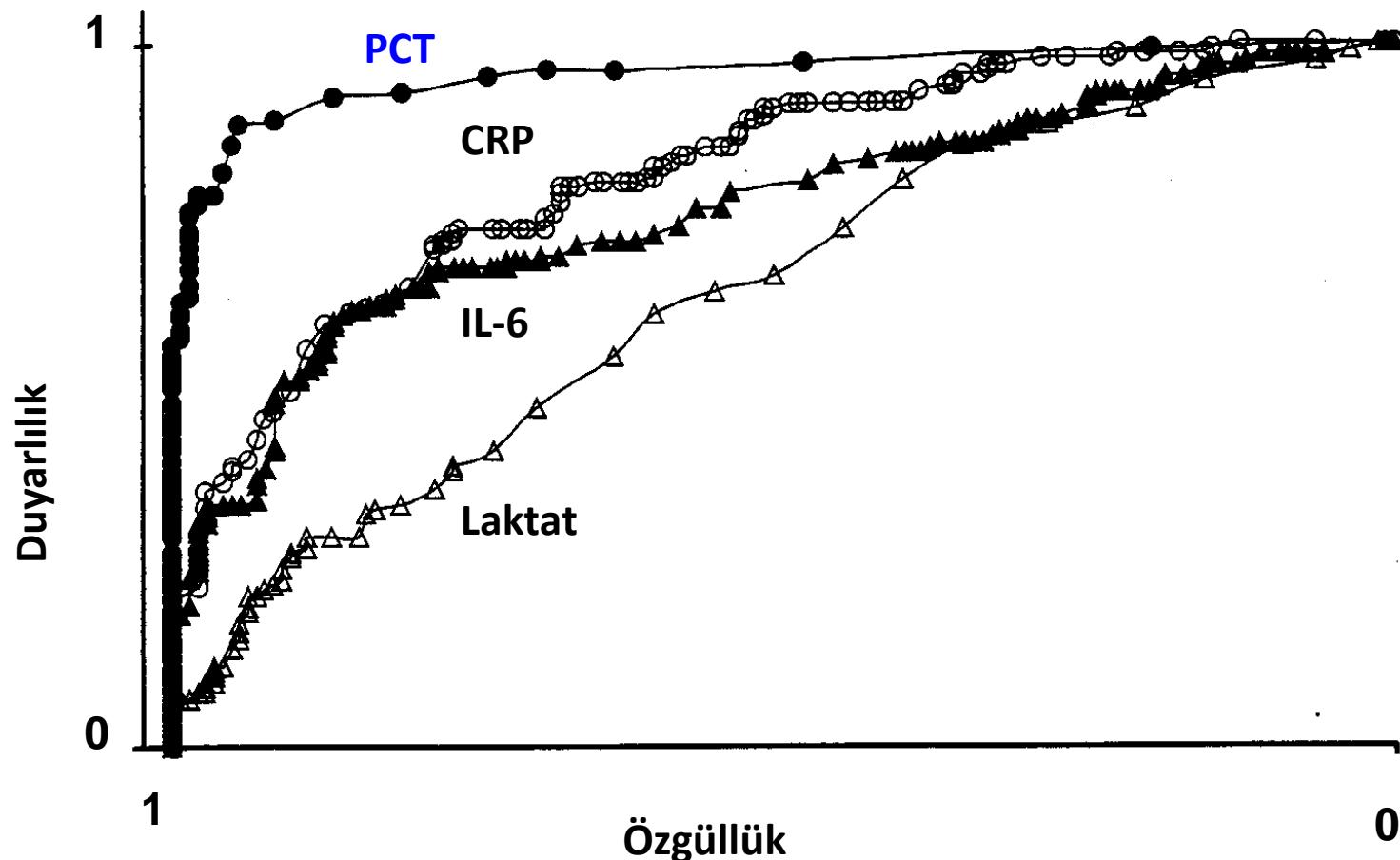
5-Kc: TB <1.2 (0) (TB >12 ise 4 puan)

6-Böbrek: Kr <1.2 (0) (Kr >5 ise 4 puan)

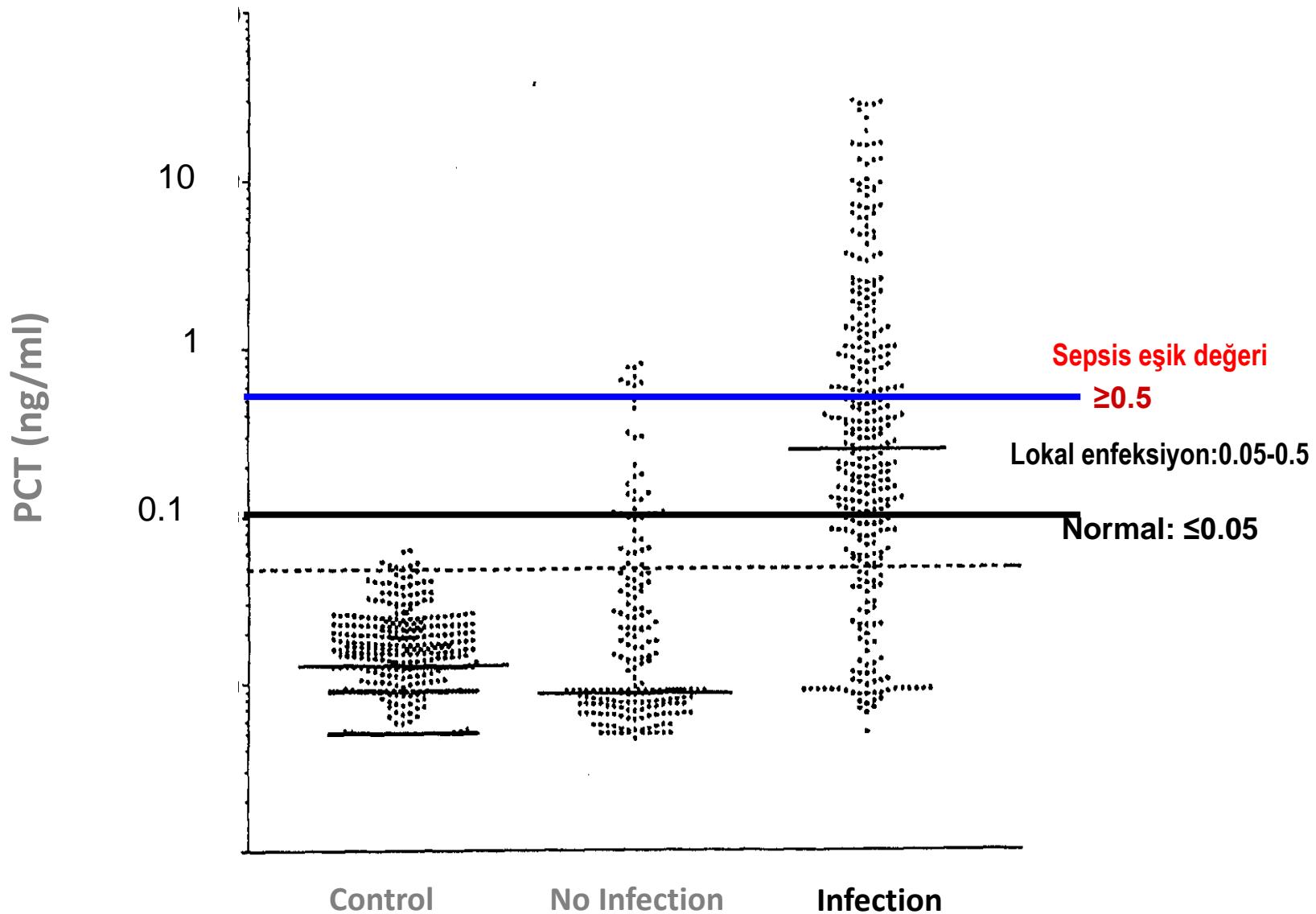
Sepsis / Septik şok: Biyomarkerlerin duyarlılığı ve özgüllüğü

Duyarlılığı ve özgüllüğünü en yüksek olan PCT'dir

PCT > CRP > IL-6 > Laktat

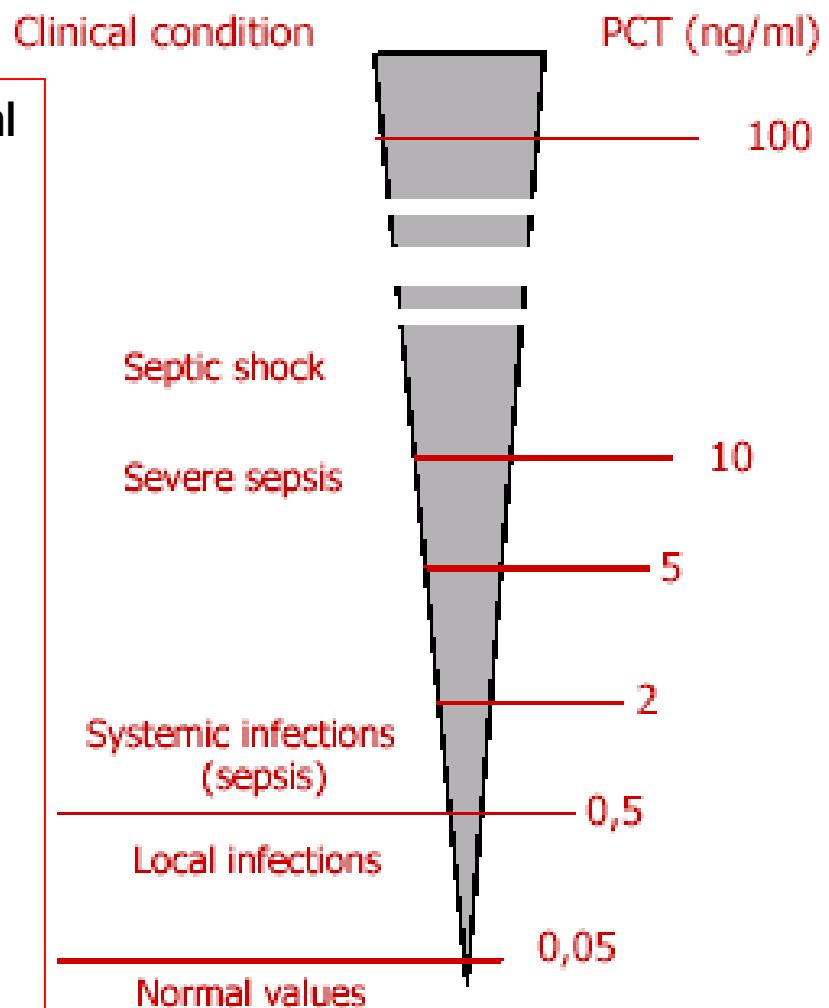

PCT düzeyleri (ng/mL)

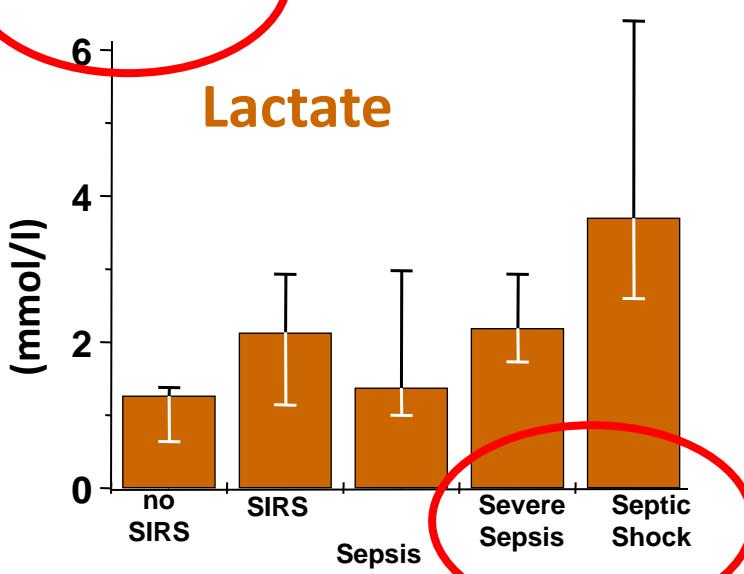
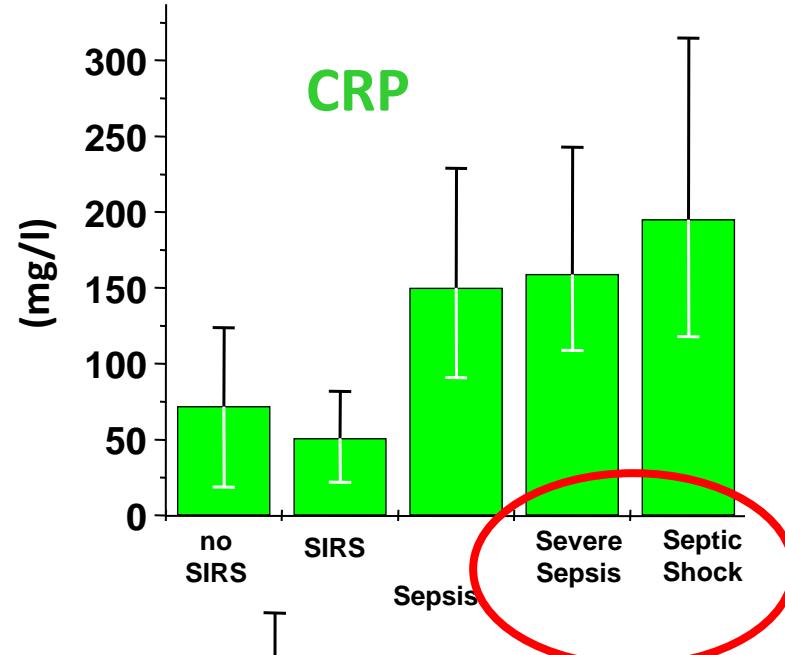
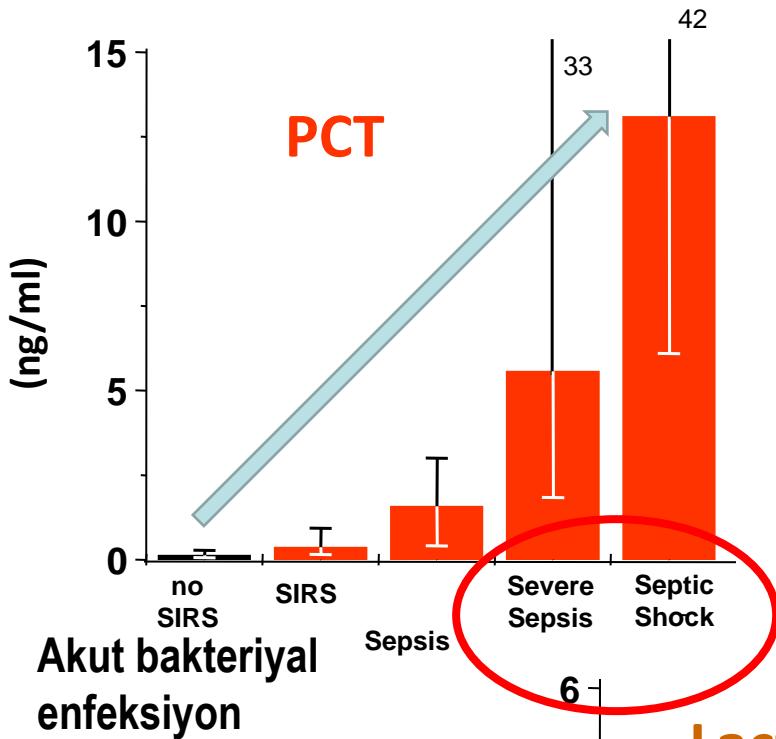

Akut bakteriyal enfeksiyonlarda PCT düzeyleri

- Sağlıklı kişilerde PCT plazma düzeyi <0.05 ng/ml
- Enflamasyonun ciddiyeti ile paraleldir
  - 0.05-0.5: Fokal enfeksiyon
  - ≥ 0.5 -2: Sepsis eşik değer
  - >2 : Sepsis riski yüksek
  - >5 : Sepsis
  - >10 : Septik şok
- >1000 : Bu değerler enderdir

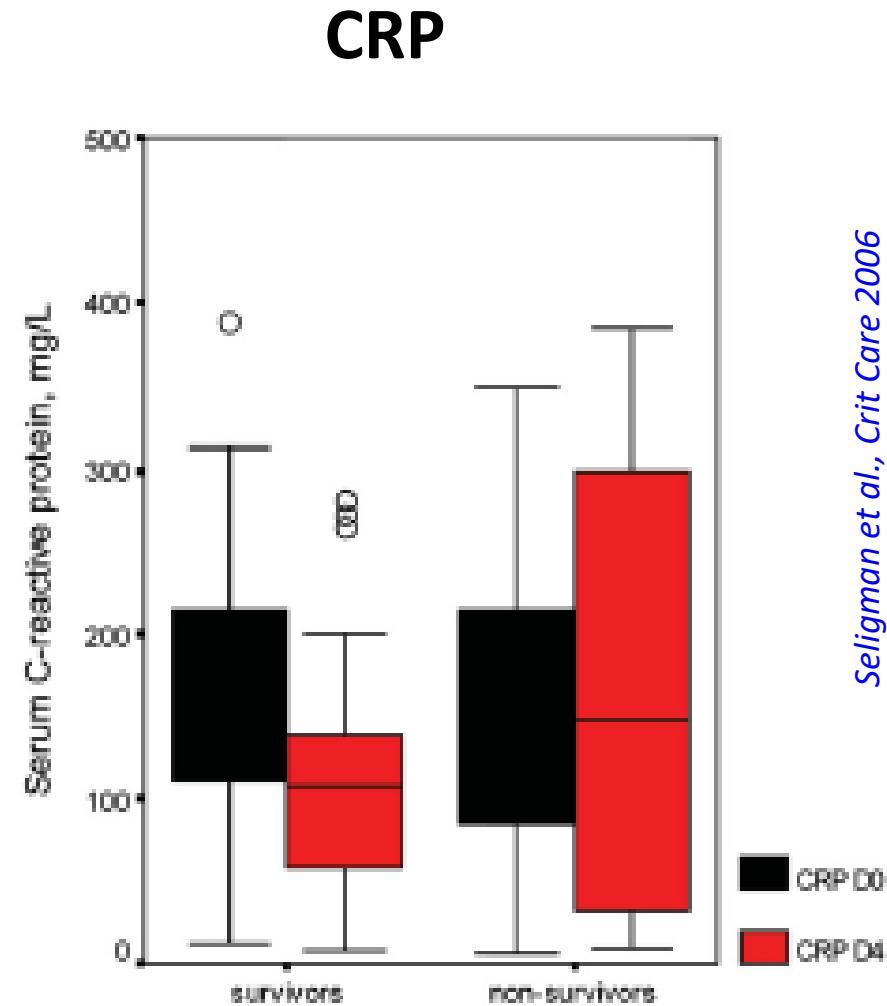
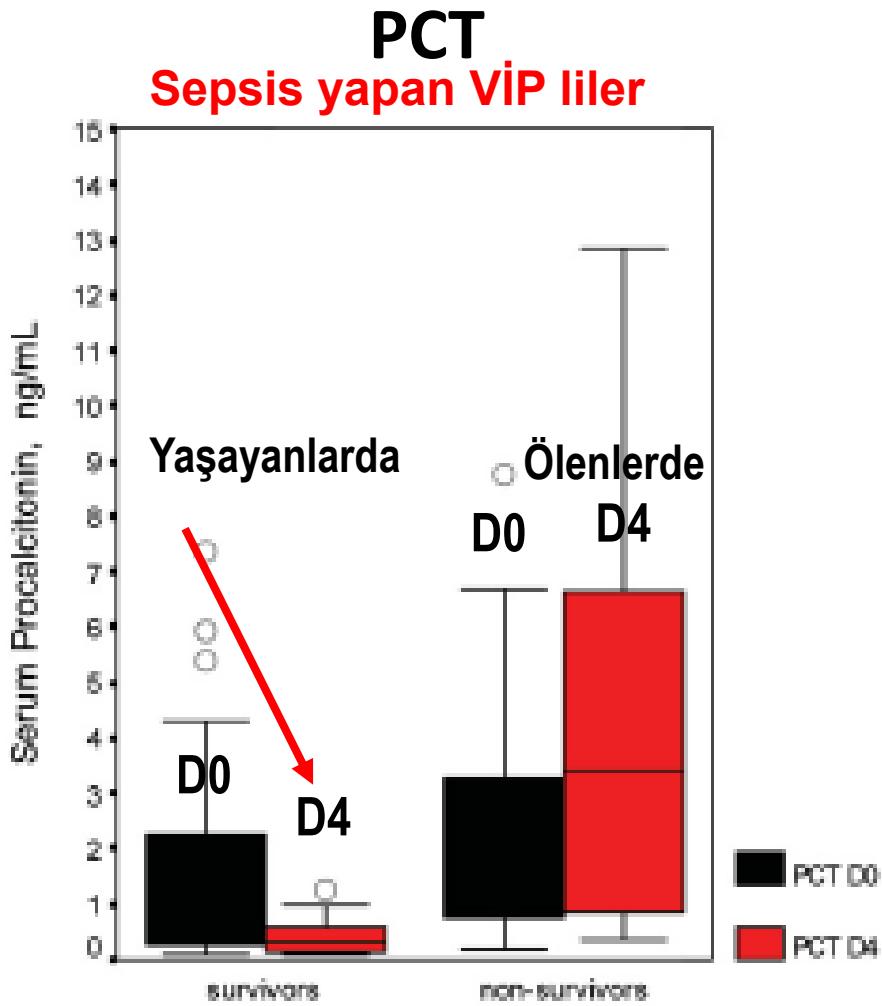

Akut bakteriyal enfeksiyonun klinik ağırlığına göre; PCT / CRP / Laktat'ın serum düzeyleri

AB tedavisine karşı yaşayan ve ölen VIP'li hastalarda

PCT ve CRP seyri (0. ve 4. günde)

PCT: Sepsis dışı enfeksiyöz nedenler

1-İntrasellüler enfeksiyonlar; yükselmiyor

a-Tifo: Çoğunlukla 0.05-05 arasındadır; %5 olguda <4 olabilir

b-Q-ateşi ve bruseloz: PCT yükselmez

2-Leptospiroz: CRP 25-400 mg/L ve PCT 1-70 ng/ml olabilir

3-Falciparum sıtması: PCT >4 ise kötü pronoz göstergesi

4-Miliyer (dissemine) TB: CRP yükselir fakat PCT yükselmez

5-PCP: PCT yükselmez

PCT: Sunum planı

I-Sepsis de bir biyomarker den bekłentilerimiz?

II-PCT: Yapısı / Sentezi / Biyolojik etkileri / Kinetiği

III-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

IV-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-Sepsise yol açan TEP/HEP/VİP

V-Rehberlerde yeri

VI-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

VII-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

PCT'ne dayalı antibiyotik tedavisi: Pratik öneriler

- Sepsis ve
- Sepsise yol açan pnömonili (TEP/VIP) hastalarda
- PCT'ne dayalı tedavi: Kanıt temeli (evidence base) var mı?
- Bunula ilgili çalışmalar var mı ? Evet
  - 1-Nobre et al. Am J Respir Crit Care Med 2008
  - 2-Bouadma et al. Lancet 2010
  - 3-De Jong et al. Lancet Inf Dis 2016

1-Çalışma (2008)

Sepsisli hastalarda PCT'e dayalı tedavi AB tedavi süresini kısaltmaktadır

Kesme kriteri:

PCT'de azalma: Doruk değerinin $\geq$ %90 veya

3-7 gün içinde <0.5 inmeli

Sonuçlar:

AB tedavi süresi → 3.5 gün kısaltılmıştır (median)(n= 79, p =0.15)

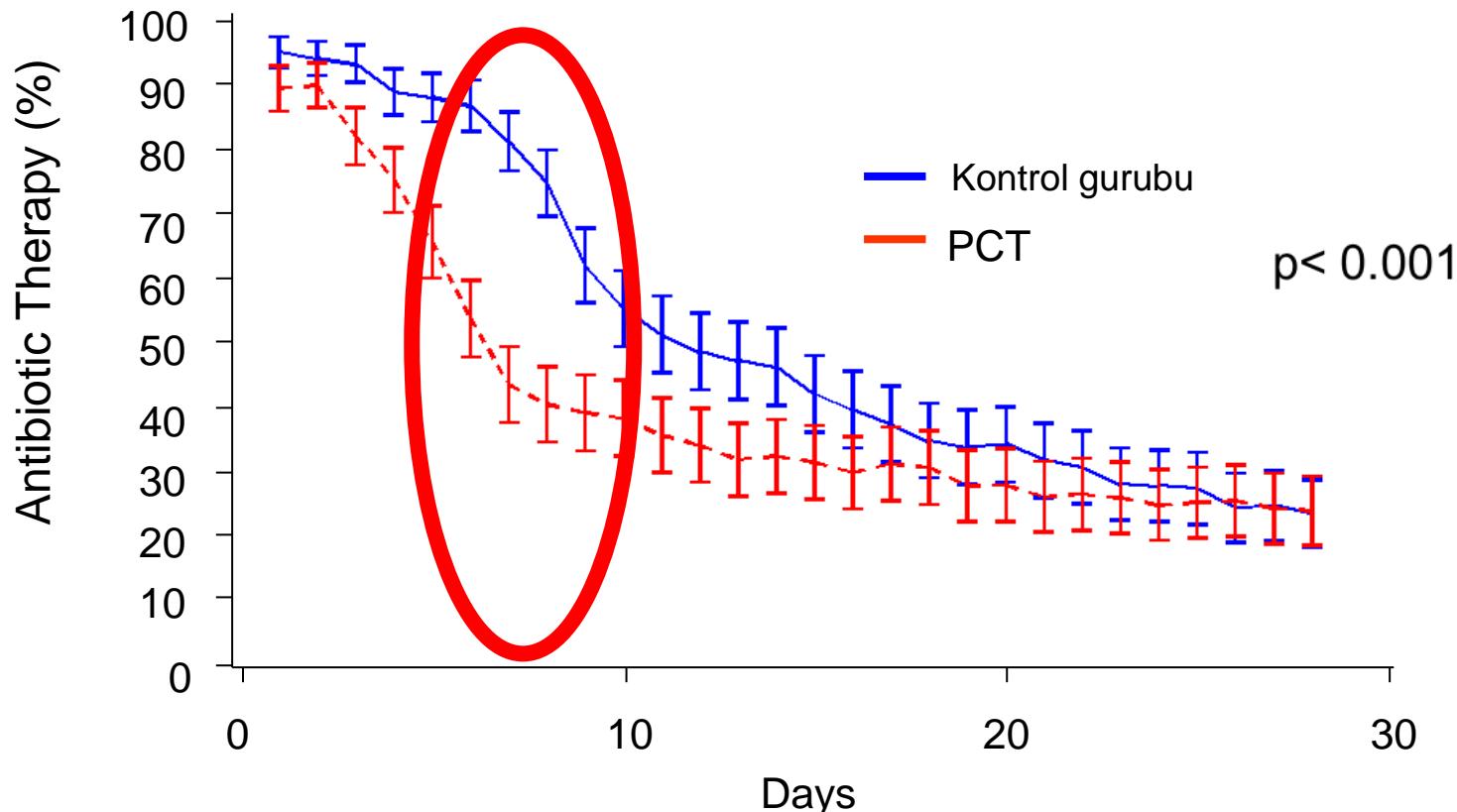
Mortalite: Benzer

Nobre, Harbath, et. al. Am J Respir Crit Care Med. 2008;177(5):498-505

2. Çalışma: YBÜ'de (The PRORATA Trial)

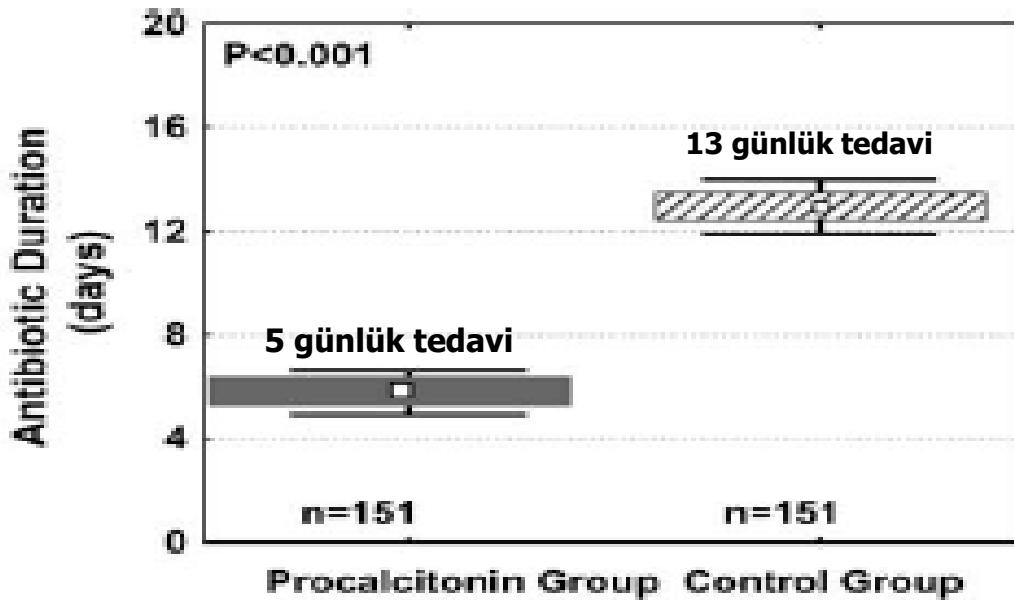
Sonuçlar:

- YBÜ'de kritik hastalarda PCT'e dayalı tedavi
- 28. günde mortalıyı arttırmaksızın
- Tedavi süresini kısaltmıştır
- PCT'e dayalı tedavi ile ~%25 daha az AB kullanılmıştır

3. Çalışma: TEP'de PCT'e dayalı AB tedavisi: ProCAP Study

Kontrol grubuna göre 8 gün kısaltmıştır

- PCT'e dayalı grupta AB tedavi süresi 5 gün
- Kontrol grubunda ise 13 gün
- Kontrol grubuna göre 8 gün kurtarmıştır
- Her 2 grupda da prognoz aynı

4.Calışma: VİP (son çalışma) (Hollanda)

Evelien de Jong, Jas A van Oers, Albertus Beishuizen, et al.

Lancet Infect Dis 2016; 16: 758-60

AB tedavisini kesme kriterleri daha da basit:

PCT'de azalma: Doruk değerinin $\geq %80$

veya

PCT düzeyi $\leq 0.5 \text{ ng/ml}$

Dışlama kriteri: İmmündüşkünler

YBÜ'de kritik hastalarda PCT'e dayalı AB tedavi süresinin kısaltılmasının etkinliği ve güvenirliliği: RCT („SAPS“-Study)

Evelien de Jong, Jas A van Oers, Albertus Beishuizen, et al.

Lancet Infect Dis 2016; 16: 758-60

In 3 university medical centers and 12 teachings hospitals in the Netherlands

Sonuçlar:

PCT'e dayalı grupta median AB tedavi süresi :5 (3- 9) gün
Standart grupta median AB tedavi süresi :7 (4-11) gün

Mortalite (28. günde ve 1 yılda):

PCT grup: 20% (149/ 761 pat.) and 35% (265/761)
Std. grup: 25% (196/ 785 pat.) and 41% (321/785)

Tüm çalışma sonuçlarına göre; PCT'e dayalı tedavi ile ilgili temel kurallar

1-PCT <0.5 ng/ml ise sepsis düşünme

2-PCT >0.5 ise sepsis olasılığı yüksek: AB ver (1 saat içinde)

3-İzleme kuralları

24 saat arayla PCT bak

Günlük en az %30 düşüyorsa yanıt var demek

Eğer odak ortadan kaldırıldıysa ve klinik düzeldiyse

+

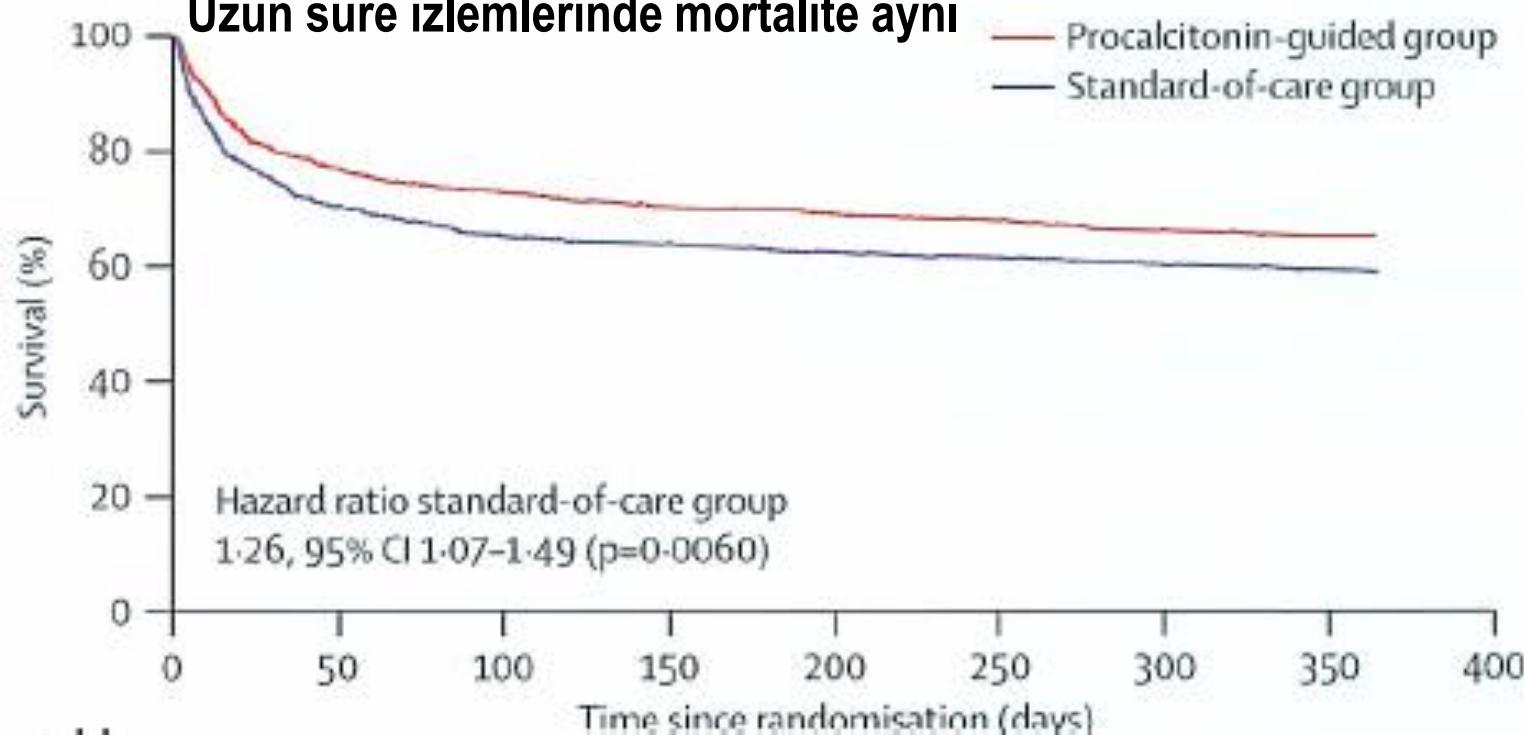
$\leq$ 7.günde PCT <0.5 ng/ml indiyse AB'gi kesilebilir

PCT günlük ölçümelerde artarsa prognoz kötüdür

Tanıyı kontrol et

Tedaviyi kontrol et (değiştir veya ekle)

**PCT'e dayalı tedavi kesilenlerle
Standart süre tedavi verilenlerin
Uzun süre izlemelerinde mortalite aynı**

Number at risk

	554	525	503	496
Procalcitonin-guided group	761			
Standard-of-care group	785	512	490	473

TIME SINCE RANDOMISATION (days)

	Procalcitonin-guided group (n=761)	Standard-of-care group (n=785)	Between-group absolute difference in means (95% CI)	p value
Antibiotic consumption (days)				
Daily defined doses in first 28 days	7.5 (4.0 to 12.8)	9.3 (5.0 to 16.5)	2.69 (1.26 to 4.12)	<0.0001
Duration of treatment	5.0 (3.0 to 9.0)	7.0 (4.0 to 11.0)	1.22 (0.65 to 1.78)	<0.0001
Antibiotic-free days in first 28 days	7.0 (0.0 to 14.5)	5.0 (0 to 13.0)	1.31 (0.52 to 2.09)	0.0016
Mortality (%)				
28-day mortality	149 (19.6%)	196 (25.0%)	5.4% (1.2 to 9.5)	0.0122
1-year mortality	265 (34.8%)	321 (40.9%)	6.1% (1.2 to 10.9)	0.0158
Adverse events				
Reinfection	38 (5.0)	23 (2.9)	-2.1% (-4.1 to -0.1)	0.0492
Repeated course of antibiotics	175 (23.0)	173 (22.0)	-1.0% (-5.1 to 3.2)	0.67
Time (days) between stop and reinstitution of antibiotics	4.0 (2.0 to 8.0)	4.0 (2.0 to 8.0)	-0.22 (-1.31 to 0.88)	0.96
Costs				
Total cumulative costs of antibiotics	€150 082	€181 263	NA	NA
Median cumulative costs antibiotics per patient	€107 (51 to 229)	€129 (66 to 273)	€33.6 (2.5 to 64.8)	0.0006
Length of stay (days)				
On the intensive care unit	8.5 (5.0 to 17.0)	9.0 (4.0 to 17.0)	-0.21 (-0.92 to 1.60)	0.56
In hospital	22.0 (13.0 to 39.3)	22.0 (12.0 to 40.0)	0.39 (-2.69 to 3.46)	0.77

Data are median (IQR), n (%), or mean (95% CI). Between-group absolute differences were calculated using the mean values, percentage differences, and 95% CIs. NA=not applicable.

PCT:

- Pürülən memenjit ve
- İnfektif endokardit de

PCT'e dayalı tedavi kullanmıyoruz

PCT: Sunum planı

I-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda bir biyomarker den bekłentilerimiz?

II-PCT: Yapısı / Sentezi / Biyolojik etkileri / Kinetiği

III-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

IV-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-TEP/HEP/VİP

V-Rehberlerde yeri

VI-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

VII-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

Rehberler

The Third International Consensus Definitions for Sepsis and Septic Shock (Sepsis-3)

JAMA. 2016;315(8):801-810.

**2015 Sepsis Terminoloji Rehberinde;
Sepsis tanı kriterleri içinde PCT yer almamaktadır
Bu rehberde PCT'den hiç söz etmemiştir**

Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for Management of Sepsis and Septic Shock: 2016

Intensive Care Med

Buna karşın 2016 Sepsis Tedavi Rehberinde ise;

1-Biyomarkırların (özellikle PCT) sepsis tanısında kliniğe destek olabileceği ve

2-Ayrıca AB'ge;

Başlama,

Değiştirme (escalation, de-escalation) ve

Kesme nin

Klinikle birlikte PCT'e dayalı yapılmasıının daha uygun olacağı vurgulanmıştır

Management of Adults With Hospital-acquired and Ventilator-associated Pneumonia: 2016 Clinical Practice Guidelines by the Infectious Diseases Society of America and the American Thoracic Society

HEP ve VİP: ATS ve IDSA 2016 Tedavi Rehberi (CID)

1-HEP/VİP tanısı koymada klinik kriterlerin yeterli olduğu

2-HEP/VİP de AB tedavi süresinin ise;

Klinik +PCT'e dayalı olmasının daha uygun olduğu vurgulanmıştır

TEP'de tanı testlerinin klinik endikasyonları

Endikasyon	Balgam kültürü ETA örneği	Kan kültürü	İdrarda Legionella antijeni	İdrarda pnömokok antijeni	Multiplex PCR
AB'ge yanıtsız poliklinik hastası	x		x	x	x
Servis hastası	x	x	x	x	x
YBÜ hastası Non-entübe Entübe	x ETA örneği	x	x	x	x

Tanı testleri içinde PCT yer almıyor; ama bakteriyal pnömoni tanısına katkı sağlar

•Radyolojinin negatif olduğu durumlar

1-İlk 24 saat

2-PCP (Çok kesitli toraks BT)

3-Nötropenik hasta

PCT' nin TEP de yeri

- 1-Bakteriyal ve viral pnömoniyi ayırrır**
- 2-Klinik + PCT dayalı tedavi süresi: AB kullanım süresini kısaltır (8 vs 4 gün)**
- 3-Pnömoninin ciddiyetini predikte eder**
- 4-Sürviyi predikte eder**
- 5-Bakteriyal pnömonide CRP >40 mg/L ise: D ve Ö %70**
- 6-Bakteriyal pnömoni tanısını desteklemede PCT CRP den daha duyarlı**

PCT: Sunum planı

I-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda bir biyomarker den bekłentilerimiz?

II-PCT: Yapısı / Sentezi / Biyolojik etkileri / Kinetiği

III-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

IV-Ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-TEP/HEP/VİP

V-Rehberlerde yeri

VI-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

VII-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

PCT'e dayalı tedavi

- Doğrudan kazançları var mı ?
- Dolaylı kazançları var mı ?
- Fiyat-etkin mi?
- Direnç oranını düşürüyor mu?

Aklından çıkarma:

- 1-Vücutumuzda bulunan tüm canlı hücrelerin %90'ını bakterilerdir
- 2-Bunlar bizimle yaşayan mikrobiyotamızdır
- 3-Bunlar birkaç kg olabilen canlı canlı kitledir(biomas)
- 4-Bizim sağlıklı yaşamamıza yardım ederler
- 5-Eğer onları düşmanımız yaparsak
- 6-Onlar bizi öldürecektir

Sonuç olarak mikrobiyotamızı koruyalım
Korumada en önemli faktör akılcı AB kullanımıdır

Akılcı AB kullanımında PCT'in yeri

- Kullanılan AB'lerin ~%50 si gereksiz
- 'Akılcı AB kullanımını' başarabilme çok faktörlüdür
- Bu faktörlerden biri de
- Kanıta dayalı olmayan geleneksel tedavi süreleri yerine
- Artık klinik + PCT 'e dayalı tedavi sürelerine geçmeliyiz

Sonuçta PCT'nin getirdiği kazançlar

Doğrudan kazançlar

- AB başlama oranlarında düşme
- AB tedavi sürelerinin kısalması
- YBÜ de kalma sürelerinin kısalması

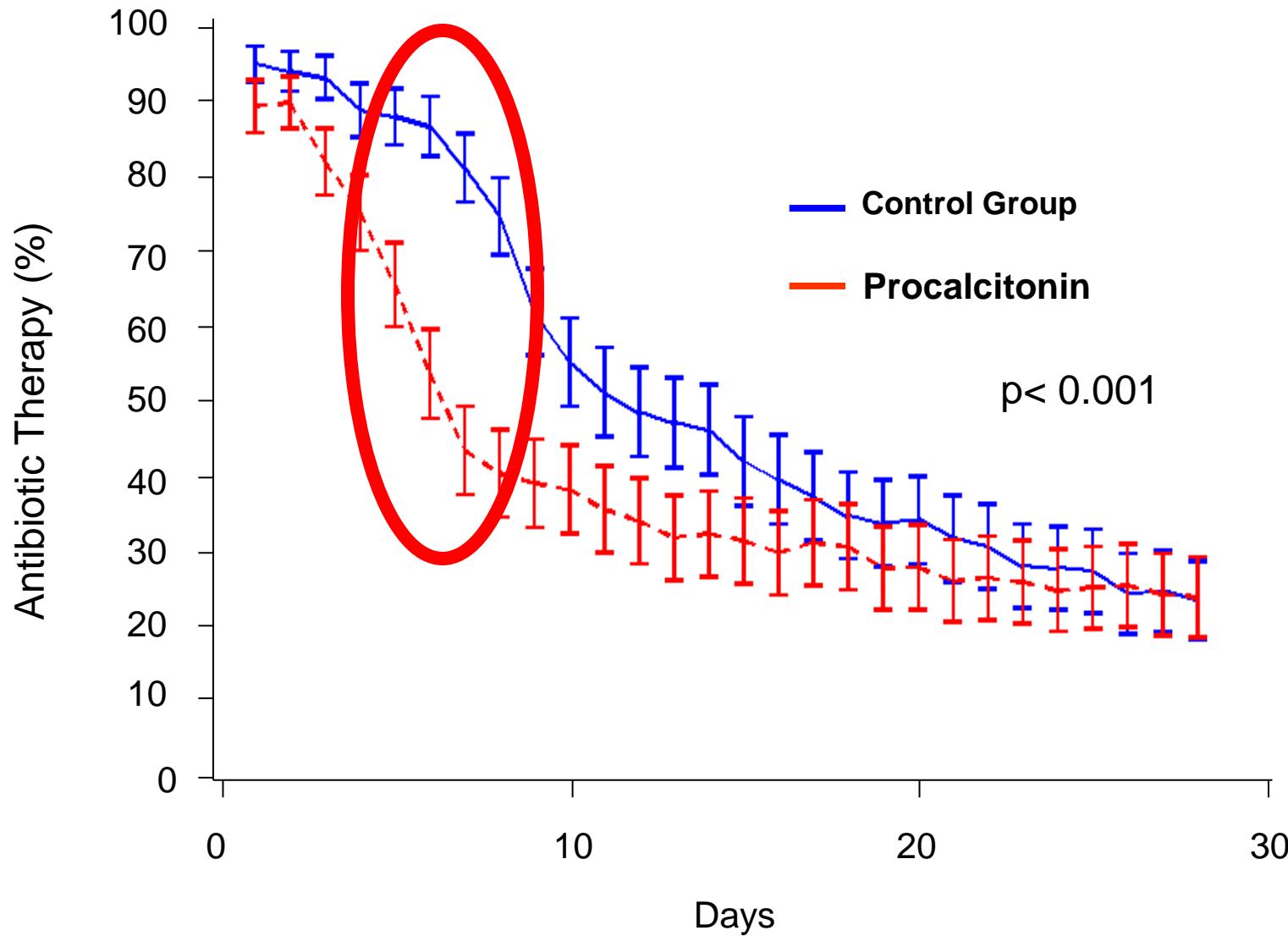
Dolaylı kazançlar: Olası kollateral etkileri

- Direç gelişime oranlarının azalması
- Dirençli etkenlerle oluşan enfeksiyonların oranında düşme
- Clostridium difficile enfeksiyonlarının azalması

PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi? →Evet

			Control	PCT	Savings per patient
Intensive Care Unit					
Sepsis ³⁰	Simulation model based on randomized controlled trails	AB treatment (days)	11.3	7.3d	886€*
		ICU days	14.4	12.6d	
Sepsis ²¹	United Kingdom	AB prescription	100%	49%	322€
Sepsis ¹⁰	Canada	AB treatment (days)	8.5	6.4d	363€**
Emergency Department					
Lower Respiratory Tract Infections ⁶	Switzerland	AB prescription	83%	44%	83€
		AB treatment (days)	12.8	10.9d	
COPD ⁶	Switzerland	AB prescription	87%	38%	28€
		AB treatment (days)	9.1	8.7d	
Suspicion of bacterial infection ²¹	United Kingdom	AB prescription	100%	39%	45€
Cardiology					
After open heart surgery ¹⁷	Serbia	AB prescription	47%	19%	179€
Normal ward					
Sepsis ³⁰	Simulation model based on randomized controlled trails	AB treatment (days)	11.3	7.3d	136€

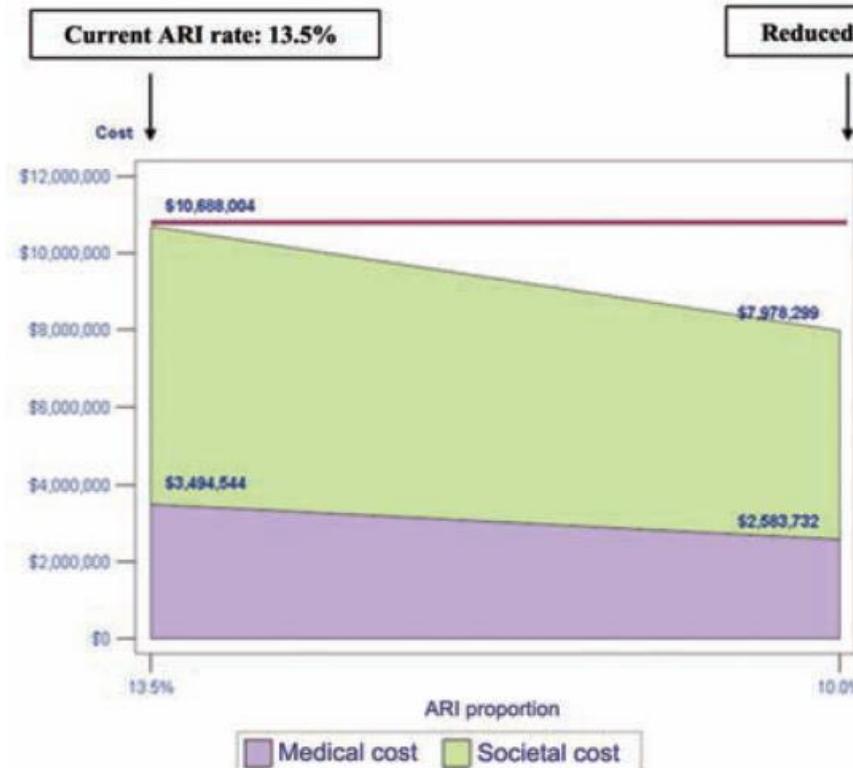
PCT'e dayalı tedavi ile ~%25 daha az AB kullanıyoruz

Seçilen dirençli bakterilerin tedavisi için daha fazla harcama yapılıyor

- AB direncinin %3.5 azalması her hasta için yaklaşık \$ 2000 kurtarır

AB direnç oranı: %13.5'dan

AB direnç oranı: %10'a indirilmiş

Reduced ARI rate: 10%

Savings for 1391 patients:
\$2.7 million total
\$1948 per patient

PCT: Sunum planı

I-Yapısı / Sentez / Biyolojik etkileri / Kinetiği

II-PCT yüksekliğine yol açan enfeksiyöz nedenler

III-Akut bakteriyal enfeksiyonlarda PCT'ne dayalı tedavi

Kanıt temeli (evidence base) var mı? → Çalışmalar

1-Sepsis

2-TEP/HEP/VİP

IV-Rehberlerdeki yeri

V-PCT'e dayalı tedavi fiyat-etkin mi?

Direnç oranını düşürüyor mu?

VI-PCT yüksekliğine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

PCT yükselmesine yol açan non-enfeksiyöz nedenler

I-Ciddi fizyolojik stres (masif stres) (≤ 72 saat) (genellikle <2 ng/ml)

- 1-Ciddi travma (kaza ve major cerrahi girişim)
  - Çoğuunda non-enfeksiyoz SOFA'a bağlı akut MOF gelişince PCT yükseliyor
- 2-Ciddi yanık, 3-Kardiyojenik şok, 4-Ciddi pankreatit, 5-Sıcak çarpması
- 6-Böbrek yetersizliği, 7-Barsak iskemisi, 8-Rabdomiyoliz, 9-Ciddi Kc hasarı

II-Kanser

- 1-Medüller troid Ca
- 2-Küçük-hücre dışı Akc Ca

III-Immunoassay test etkileşimi: Monoklonal ve poliklonal antikor ilaçlar

IV-Sitokinleri stimüle eden ilaçlarla tedavi: OKT3, ATG, alemtuzumab, IL-2

ATG: PCT $\times 50$ yükseltebilir

V-YD: İlk ≤ 72 saat ≤ 20 ng/ml; >72 saatten sonra ≤ 0.5 ng/ml kabul edilir

VI-GVHD ve Bazı vaskülitler

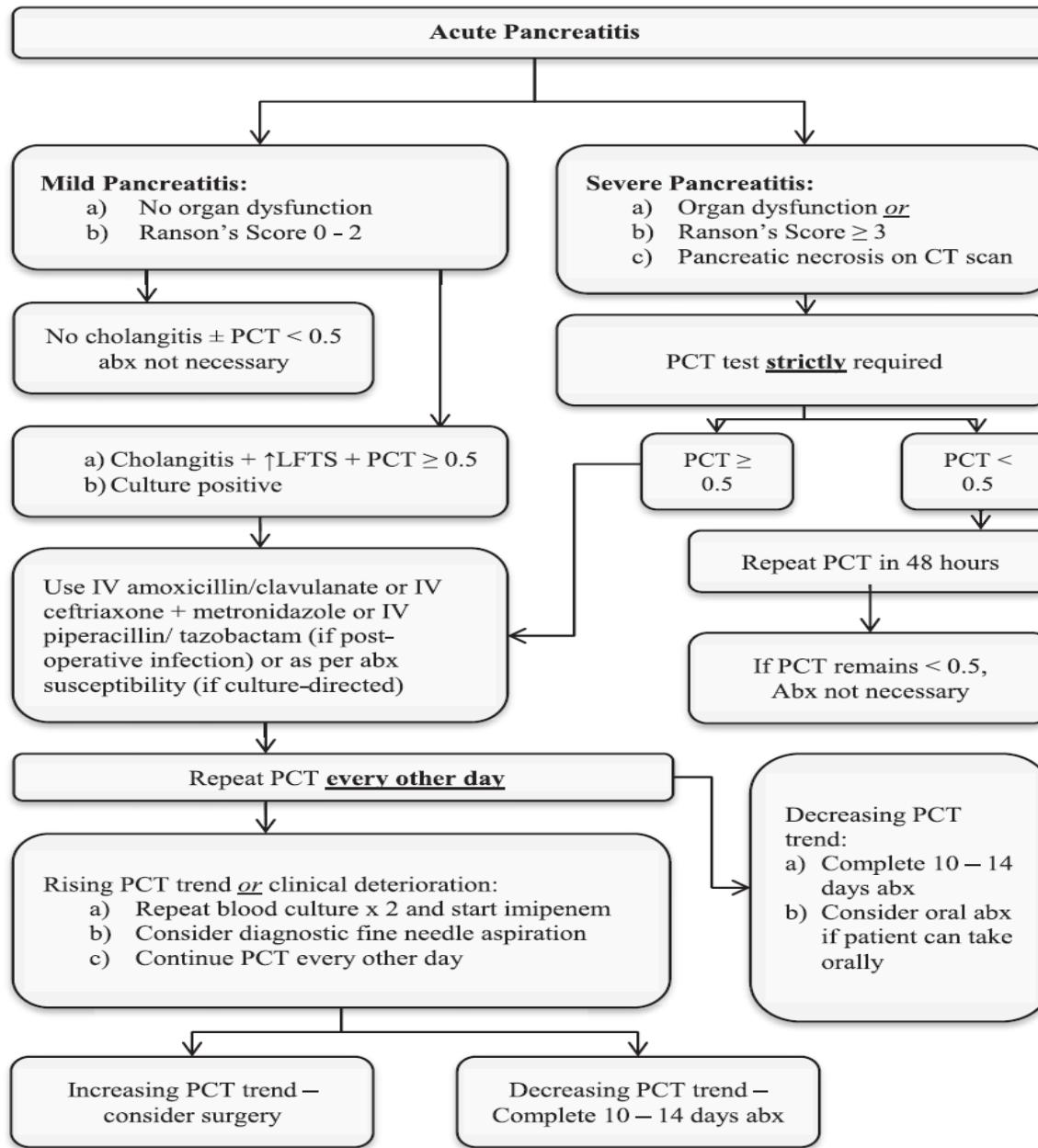
Akut pankreatit (AP)

- AP tanısı (2/3): 1) Akut karın ağrısı, 2) ≥ 3 x amilaz veya lipaz , 3) BT de tipik bulgu
- %80 iyi seyirlidir ve kendiliğinden iyileşir
- %20 sinde ciddi AP gelişir (YBÜ'de tedavi edilir); bunlarda mortalite %30
- Pankreatik enfeksiyon ve sepsis ciddi AP'in en önemli komplikasyonudur
- Nekrozun varlığı ve yaygınlığına göre olguların ~%50 sinde enfeksiyon gelişir
- Revize Atlanta kriterleri (2012):
  - 1-Hafif AP: Organ yetmezliği ve lokal komplikasyonlar yok (ödematöz AP)
  - 2-Orta şiddette AP: İlk 48 satte kendiliğinden düzelen organ yetmezliği olur
  - 3-Ciddi AP: Persistan organ yetmezliği var (>48 s)
- Steril nekrotik ve enfekte nekrotik pankreatit pankreatit

Ciddi akut pankreatit

A PCT value of 3.5 ng/mL on 2 consecutive days was superior to CRP 430 mg/L for the assessment of infected necrosis with MODS or nonsurvival as determined by ROC analysis with a sensitivity and specificity of 93% and 88% for PCT and 40% and 100% for CRP, respectively ($P < 0.01$).

Rau et al. Annals of Surgery 2007;245:745–54.

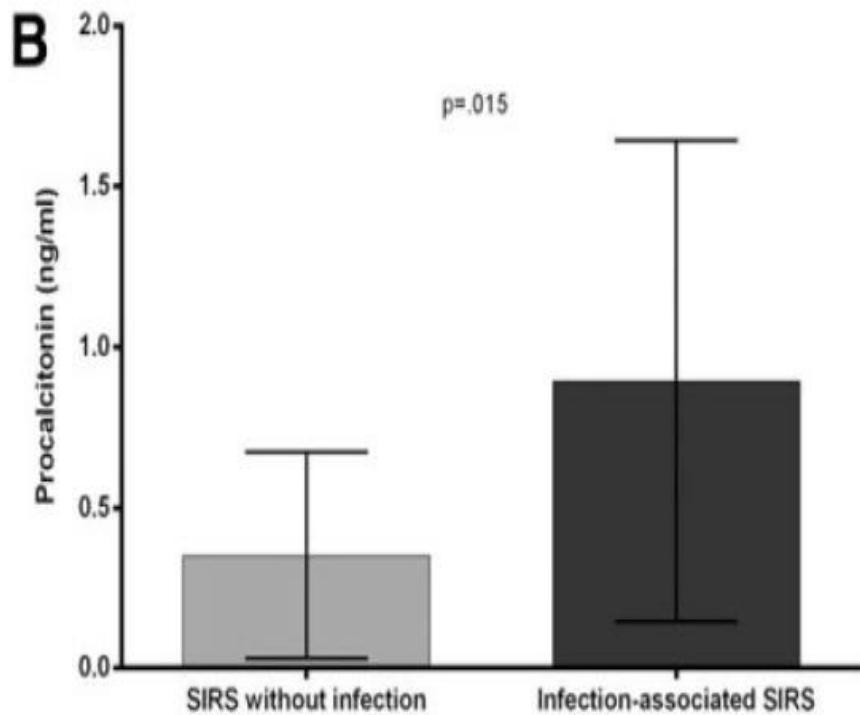
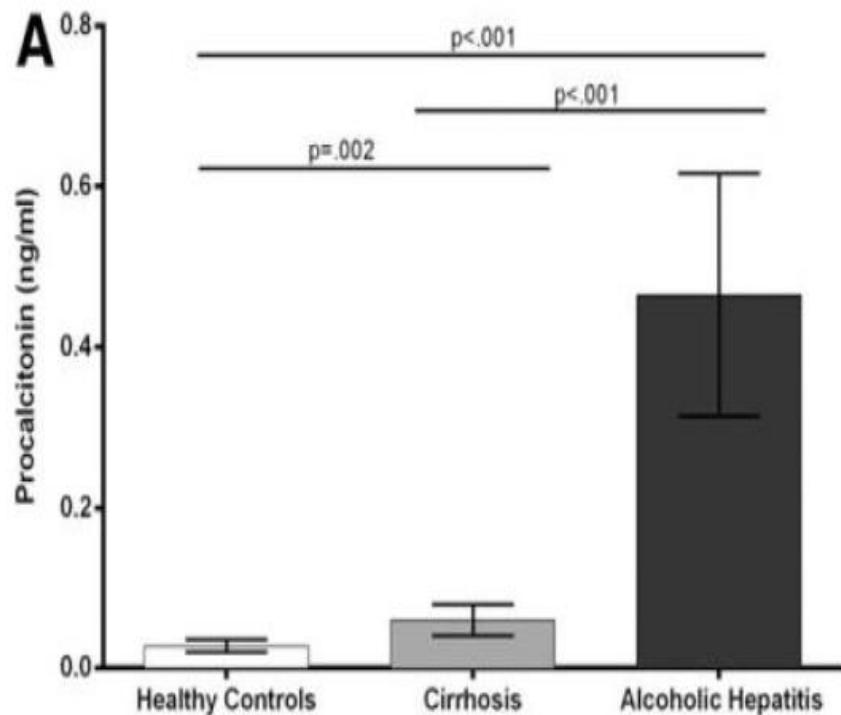
Rau et al. Annals of Surgery 2007;245:745–54.

Alkolik hepatit (AH)

- Ciddi AH'lerde 3 aylık mortalite ~%30 (MOF gelişir ve hasta ölü)
• Başvuruda olguların çoğunda (>%50) SIRS vardır (enfeksiyonsuz)
• SIRS'lu AH'lilerde MOF (≥ 2 organ) ve ölüm daha fazladır
• AH'de başta SIRS'ın ~%20 nedeni bakteriyal enfeksiyondur
• PCT enfeksiyonla birlikte olan SIRS'ı enfeksiyonsuz SIRS'dan ayırr
• AH'li hastaların ~%80'inde siroz vardır
• SIRS + Enfeksiyonda PCT cutoff ≥ 0.5 ng/mL (PPD %80, NPD %70)

Michelena et al. Hepatology 2015; 62: 762-72.

Alkolik hepatitli hastalarda serum PCT düzeyleri

Michelena et al. Hepatology 2015; 62: 762-72.

Alkolik hepatitli hastalarda serum CRP ve PCT düzeyleri Her 2 grupta da SIRS (+)

Parameters	Alcoholic hepatitis		<i>p</i> value
	Without sepsis (n = 11)	With sepsis (n = 29)	
PCT mcg/l	0.25 (0.12–3.27)	1.52 (0.14–18.12)	0.002*
^a CRP mg/dl	1.65 (0.53–6.35)	5.7 (1.15–18.2)	0.004*

Alkolik hepatit + SIRSlı hastalarda sepsis tanısında PCT:
1-PCT: Cut-off düzeyi ≥ 0.57 ng /dl : S %80, Ö %80
2-CRP : Cut-off düzeyi ≥ 2.3 mg/dl (S %80, Ö %75)

Kronik Kc hastalığı(KKH)'nın PCT'ne etkisi var mı?

KKH: Kronik hepatit / Dekompanse siroz / Kronik Kc yetmezliği

- Yok
- Kronik Kc hastalığı olanlarda
- Akut bakteriyel enfeksiyonun en güvenilir biyomarkeri PCT'dir
- PCT ≥ 0.5 ise duyarlılığı %95 ve Özgüllüğü %80 dir

Qu et al. Medicine 2016.

Kronik Kc hastalığı(KKH)'nın PCT'ne etkisi var mı?

KKH: Kronik hepatit / Dekompanse siroz / Kronik Kc yetmezliği

Table 3

Area under the curves (AUC) of the receiver operating characteristic for procalcitonin (PCT), leukocyte count (WBC), percentage of neutrophils and the best cut-off values to detect bacterial infection from patients with liver disease.

Biomarkers	AUC (95% CI)	Cut-off value	Sensitivity (%)	Specificity (%)	Youden's index (%)
Total					
PCT, ng/mL	0.923 (0.889–0.950)	0.53	94.4	79.9	74.3
WBC, cells $\times 10^9$ /L	0.676 (0.622–0.727) ^{***}	6.35	54.4	75.38	29.78
N, %	0.778 (0.729–0.822) ^{***}	10 63.2 75	21.6 82.40 39.2	95.98 62.81 87.92	17.58 45.21 27.12
Group 1					
PCT, ng/mL	0.994 (0.937–1.000)	0.67	100.0	96.92	96.92
WBC, cells $\times 10^9$ /L	0.708 (0.587–0.810) [*]	6.39	80.0	73.85	53.85
N, %	0.858 (0.754–0.930) ^{****}	67.5	80.0	83.08	63.08
Group 2					
PCT, ng/mL	0.877 (0.809–0.927)	0.53	88.46	79.27	67.73
WBC, $\times 10^9$ /L	0.672 (0.586–0.750) ^{***}	6.65	42.31	86.59	28.90
N, %	0.731 (0.731–0.804) ^{**}	63.2	76.92	62.20	39.12
Group 3					
PCT, ng/mL	0.903 (0.835–0.949)	0.61	95.59	71.15	66.74
WBC, cells $\times 10^9$ /L	0.696 (0.605–0.776) ^{***}	4.66	80.88	53.85	34.73
N, %	0.745 (0.657–0.820) ^{**}	63.8	83.82	57.69	41.51

Akut Kc yetersizliği 'nin PCT'ne etkisi var mı? → Var Fakat ≤3 ng/ml

Table 4. Differences between non-ALF and ALF

	Non-ALF (n = 28)	ALF (n = 16)	P value
Gender (male:female)	12:16	7:9	0.956
Age (year)	39 (20–79)	40 (22–71)	0.877
Etiology (viral:non-viral)	11:17	7:9	1.000
Hepatic encephalopathy (yes:no)	1:27	5:11	0.010
AST (IU/L)	589 (47–3016)	1925 (154–24090)	0.001
ALT (IU/L)	639.5 (51–3612)	2782 (141–14510)	<0.001
ALP (IU/L)	546 (122–2706)	465.5 (275–617)	0.089
GGT (IU/L)	189 (38–994)	162.5 (27–613)	0.193
Total bilirubin (mg/dL)	1.8 (4.3–5.8)	10 (1.4–40.5)	<0.001
D/T ratio	0.39 (0.11–0.69)	0.65 (0.3–0.73)	0.013
Creatinine (mg/dL)	0.66 (0.41–1.17)	0.82 (0.41–6.68)	0.022
CRP (mg/dL)	0.89 (0.06–20.11)	1.3 (0.04–5.93)	0.450
AFP (ng/dL)	28.5 (0.1–56.7)	6.15 (0.7–191.6)	0.290
PCT (ng/dL)	0.165 (0.03–1.08)	0.22 (0.13–2.66)	0.008

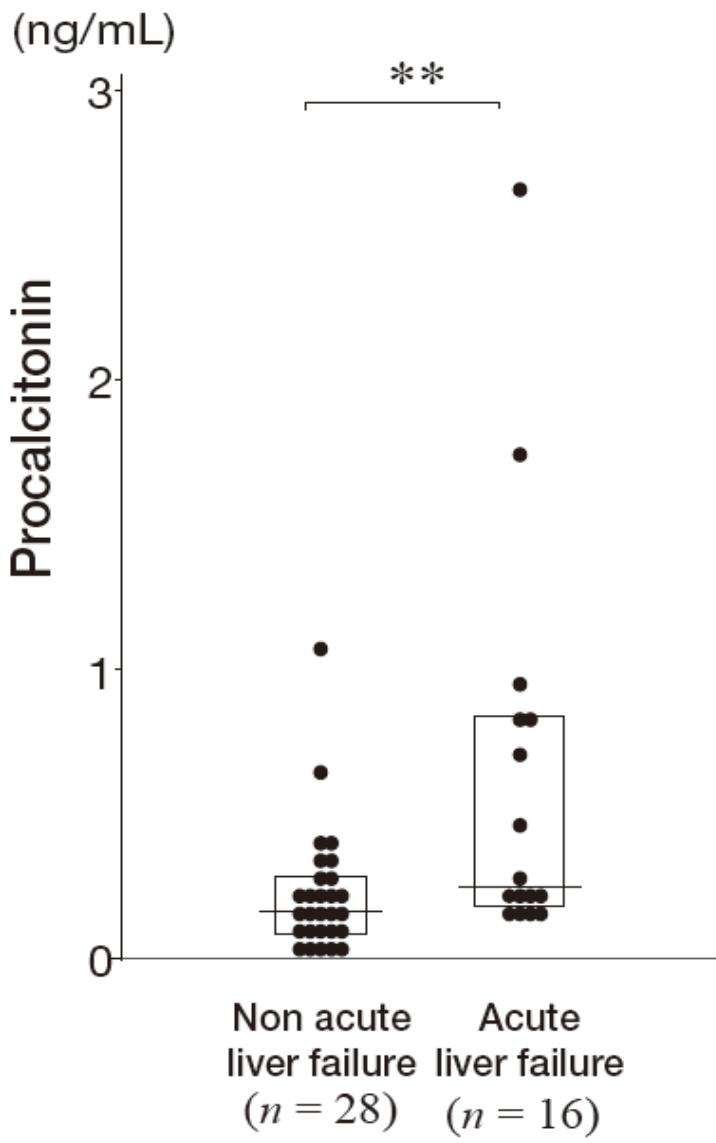
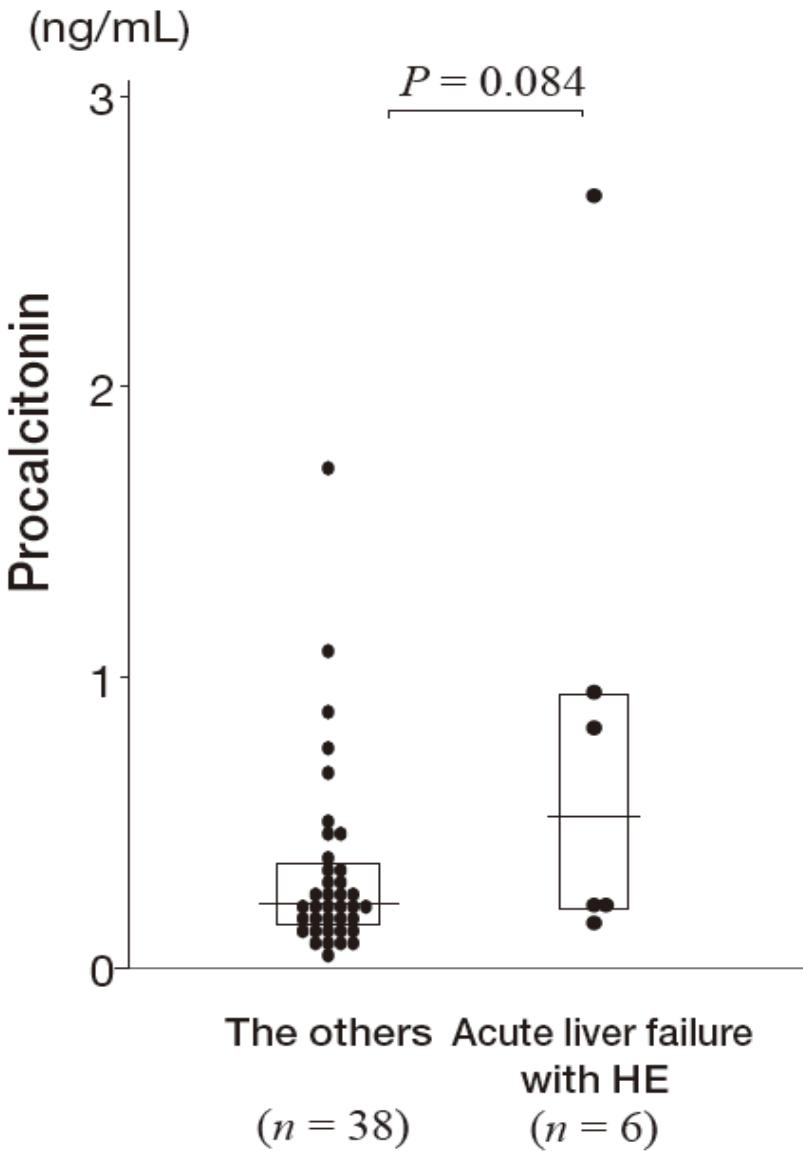
L pneumophila pnömonisinde PCT düzeyi

Abstract

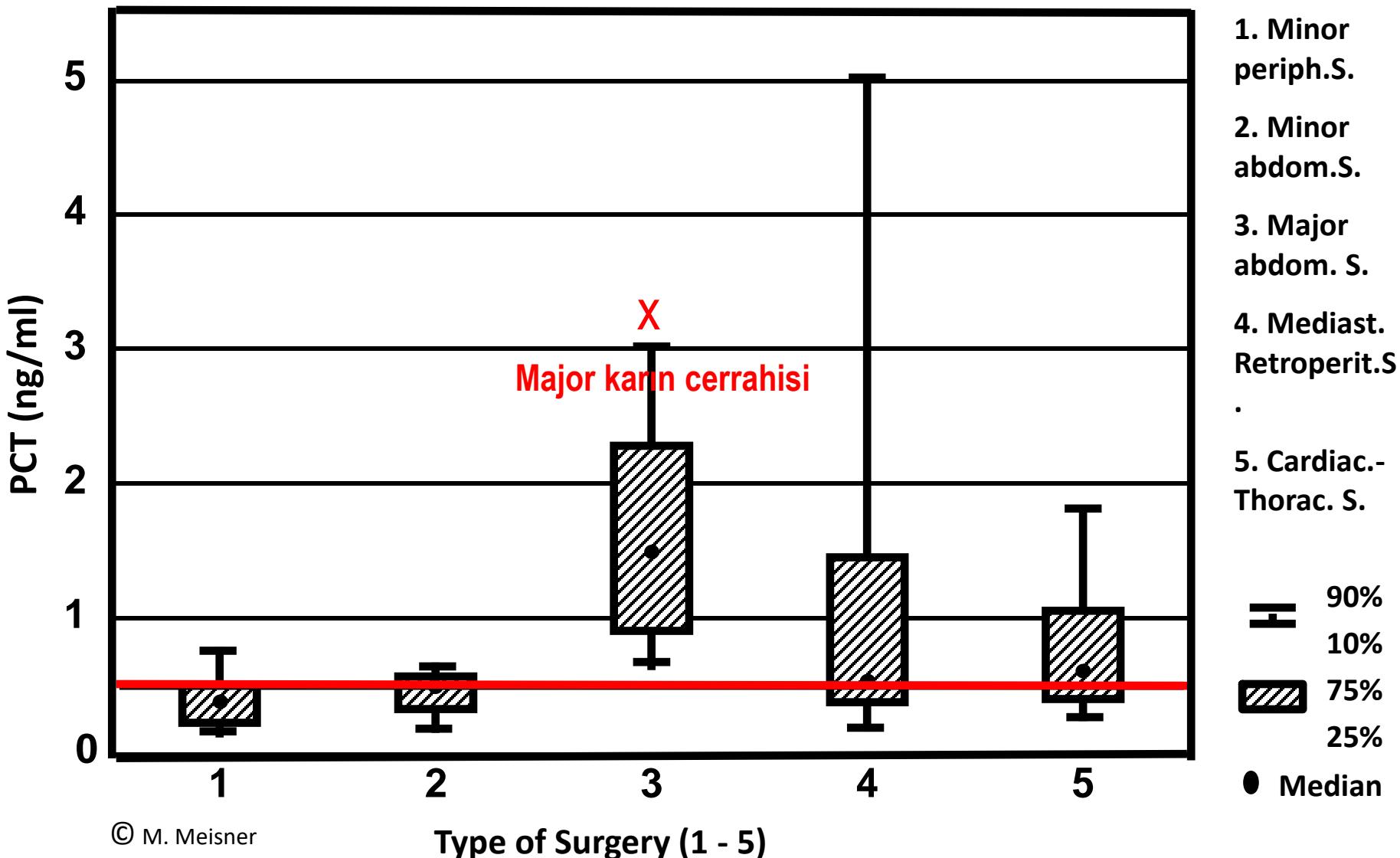
Little is known about procalcitonin (PCT) levels in patients with community-acquired pneumonia (CAP) caused by *Legionella pneumophila*. The aim of the present study was to investigate this infection marker in patients admitted with *L. pneumophila* pneumonia in relation to conventional inflammatory parameters, severity of pneumonia upon admission and clinical outcome. Eighteen patients admitted with CAP caused by *L. pneumophila* serogroup I were retrospectively examined. PCT measurements were carried out during the first week of admission in addition to measurements of C-reactive protein (CRP), white blood cell (WBC) count and registration of severity of pneumonia upon admission (CURB-65 score). The mean PCT level upon admission in patients with *L. pneumophila* pneumonia was 13.5 ng/mL (range 0.3–55.7 ng/mL). Mean CRP level was 397 mg/L (range 167–595 mg/L) and mean WBC count $11.7 \times 10^9/\text{L}$ (range $4.5\text{--}20.4 \times 10^9/\text{L}$). Initial high PCT levels were indicative of more severe disease as reflected by prolonged intensive care unit (ICU) stay and/or in-hospital death.

Patients admitted to the ICU showed significantly higher PCT levels compared with the remaining patients [26.7 ng/mL (range 4.6–55.7 ng/mL) vs. 6.9 ng/mL (range 0.3–29.3 ng/mL); $p = 0.019$]. There was a significant correlation between Acute Physiology and Chronic Health Evaluation-II scores upon ICU admission and initial PCT levels upon hospital admission ($r = 0.86$; $p = 0.027$). Persistently increased PCT levels during treatment were indicative of unfavourable clinical outcome. Conventional inflammatory parameters (CRP and WBC) and the CURB-65 score lacked this discriminatory capacity in our study population. PCT may therefore be a valuable tool in the initial clinical assessment and follow-up of patients with *L. pneumophila* pneumonia.

A**B**

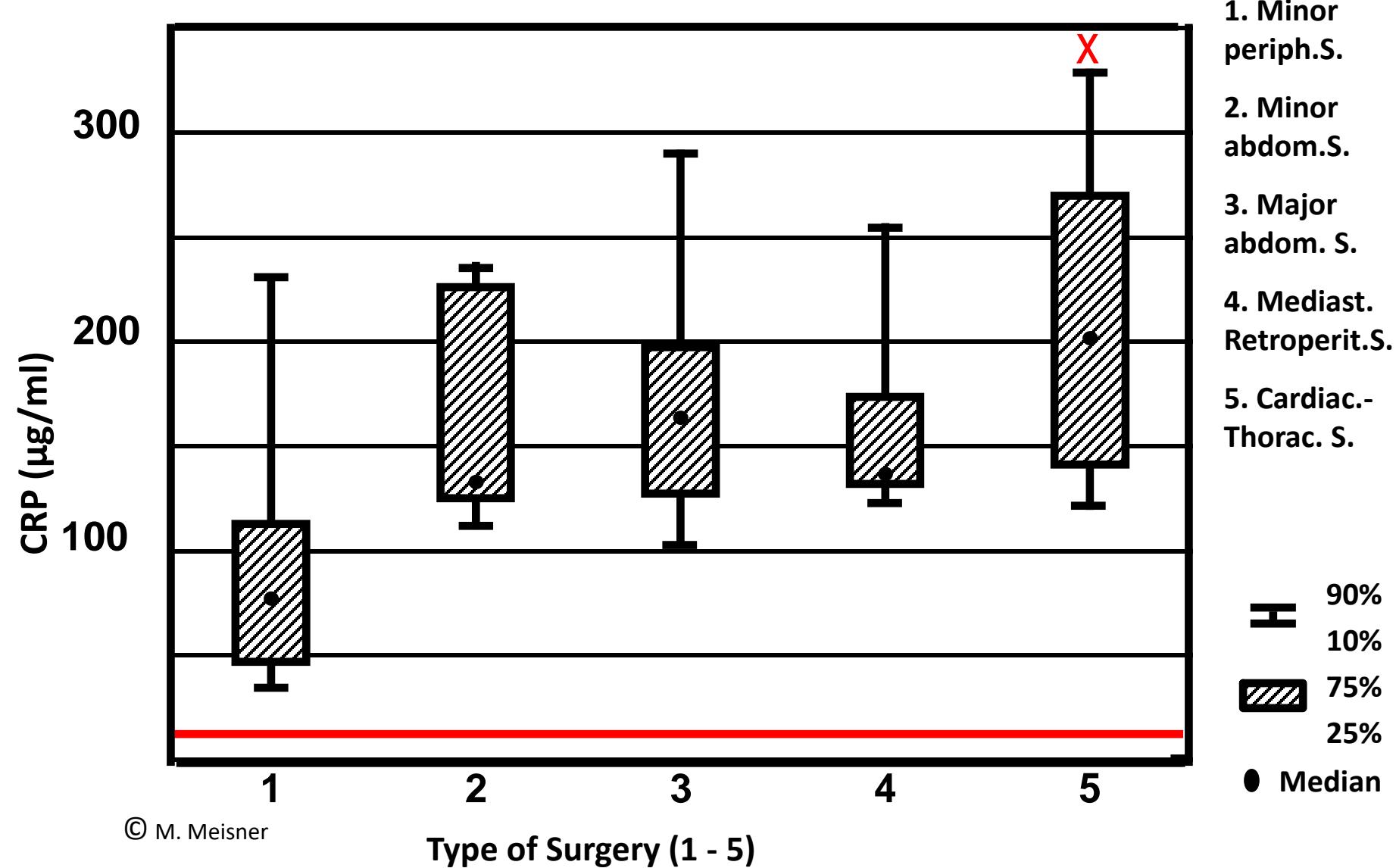
Farklı cerrahi girişimlerde PCT

En fazla majör karın cerrahisinden sonra yükselir (<2 ng/ml)

Farklı cerrahi girişimlerde CRP

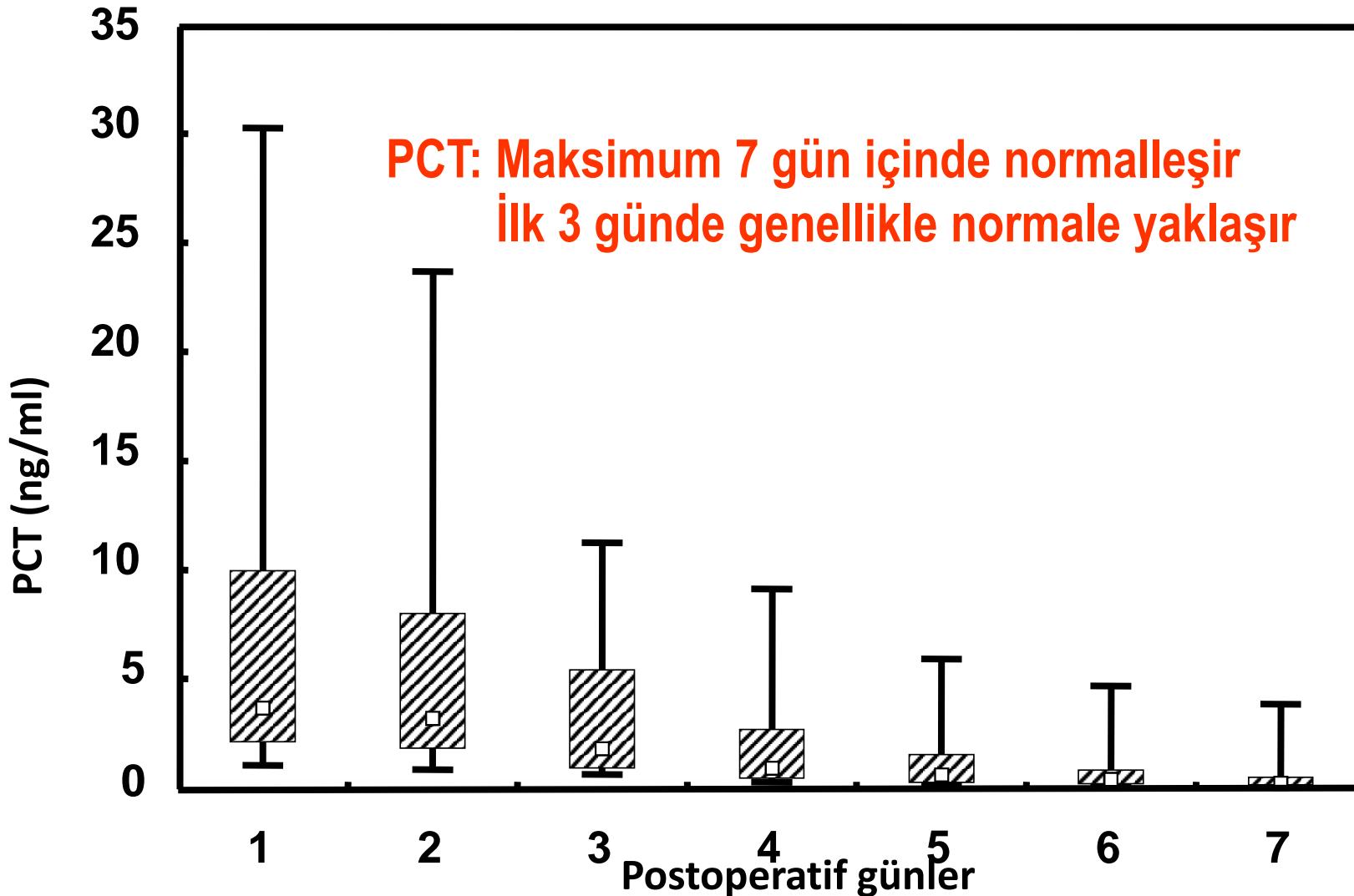
En fazla kardiyo-torasik cerrahiden sonra yükselir (<200 mg/L)

Kardiyak cerrahi sonrası PCT seyri

(Sadece PCT düzeyi artmış hastalarda)

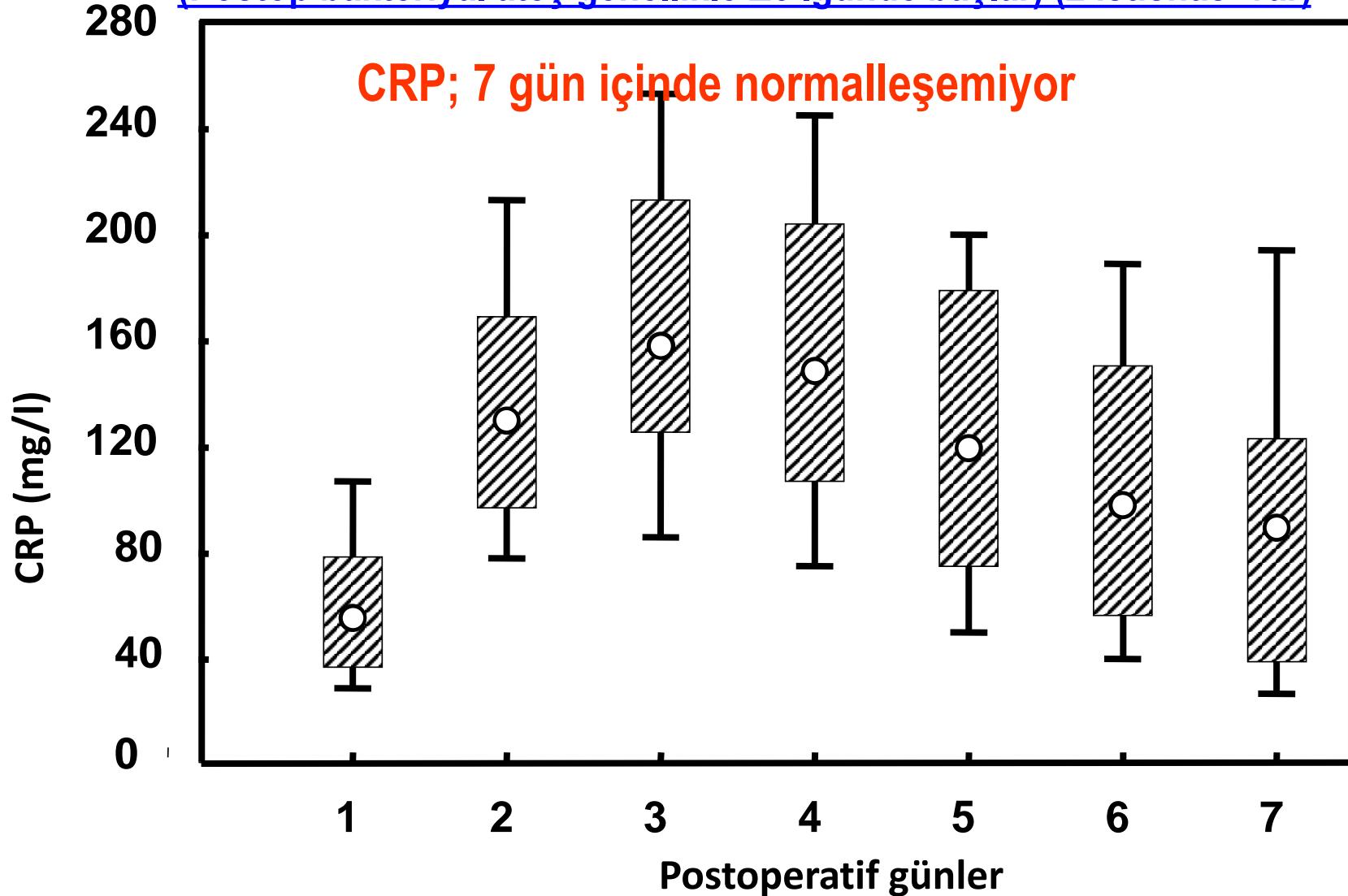
(Postop bakteriyal ateş genellikle ≥ 3 .günde başlar) (2 istisnası var)

Kardiyak cerrahi sonrası CRP seyri

(Sadece CRP düzeyi artmış hastalarda)

(Postop bakteriyal ateş genellikle ≥ 3 .günde başlar) (2 istisnası var)

Buradan çıkan sonuç → Post-op

- CAİ'na ikincil gelişen sepsisi belirlemede
- PCT CRP'den daha güvenilir bir biyomarkerdir
- Post-op 3.günden sonra düşmekte olan PCT yükselişe geçerse
- CAİ'na ikincil gelişen sepsis düşünülmelidir

Sonuç olarak;

- PCT yüksekliğine yol açan ciddi bakteriyal enfeksiyonlarda
- Eğer kaynak varsa , kontrolü yapıldıktan sonra
- Tedavi süresini, klinik + PCT'e dayalı belirliyebiliriz

**Doğal olan herşey güzeldir
Çünkü onda asıl görülmesi gereken
görür ve hissedersin
İlginiz için teşekkürler**

Sağlıklı erişkinlerde CRP yüksekliği dağılımı

	≤3 mg/L	3-10 mg/L	≥10 mg/L
Erişkinler	%60	%30	%10

	0 to 2 mg/L (0 to 0.2 mg/dL)	2 to 3 mg/L (0.2 to 0.3 mg/dL)	3 to 10 mg/L (0.3 to 1.0 mg/dL)	>10 mg/L mg/dL)
All adults	48%	14%	29%	10%
Men	56%	14 %	24%	6%
Women	40%	13%	33%	13%
White	48%	14%	29%	9%
Black	44%	12%	29%	15%
Age 20 to 29	59%	12%	22%	7%
Age >70	36%	17%	34%	13%

Enflamasyonun klinik sınıflaması

I-Akut

II-Kronik

1-Düşük düzeyli enflamasyon: CRP 3-10 mg/L (0.3-1 mg/dL)

2-Düşük düzeyli olmamış enflamasyon CRP ≥ 10 ng/L

a-Hafif: 10-50 (ESH: 20-50 mm/s)

b-Orta: 50-100 (ESH: 50-100 mm/s)

c-Ciddi: >100 (ESH: >100 mm/s): Kesinlikle etiyoloji saptanır